

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra občanské výchovy a filosofie

**Spořicí bankovní produkty a jejich užití
v běžném životě**

Bakalářská práce

Autorka: Věra Zamrazilová

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Milena Tichá, CSc.

Rok: 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Spořicí bankovní produkty a jejich užití v běžném životě* vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury.

V Dobřichovicích dne 10. dubna 2012

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala PhDr. Mileně Tiché, CSc. za odborné vedení a podporu při tvorbě bakalářské práce a za mnoho podnětných informací týkajících se zvolené problematiky.

Anotace

Bakalářská práce charakterizuje spořicí bankovní produkty a jejich užití v běžném životě. Je rozdělena na dvě části. V první části jsou uvedeny jednotlivé spořicí produkty, u kterých byly popsány jejich výhody a nevýhody pro klienta a pro banku. Spořicí produkty jsou dále porovnány z hlediska výnosu, rizika a likvidity. Druhá část práce se zabývá praktickým využitím konkrétních spořicích produktů. Jsou představeny tři modelové situace, ve kterých jsou fiktivním osobám doporučeny nejvhodnější spořicí produkty. V závěru této práce jsou spořicí produkty zhodnoceny a shrnuty nejdůležitější poznatky.

Annotation

The thesis characterizes the saving bank products and their using in everyday's life. It is divided into two parts. The first part presents various daving products and their advantages and disadvantages for a client and a bank. The saving products are further compared in terms of yield, a risk and a liquidity. The second part deals with the practical using of specific saving products. There are presented three model situations, which recommended to fictitious people the most appropriate saving products. The saving products are evaluated in the end and their is also a summary of the most important points.

Obsah

<i>Úvod</i>	5
<i>1 Spoření</i>	6
<i>2 Zakotvení problematiky spořicíh produktů v literatuře</i>	6
<i>3 Spořicí produkty a jejich charakteristika</i>	7
3.1 Spořicí účty	8
3.2 Termínované vklady	12
3.3 Stavební spoření.....	15
3.4 Penzijní připojištění	24
3.5 Vkladní knížky	38
<i>4 Zhodnocení spořicíh produktů z hlediska výnosu, rizika a likvidity</i>	41
<i>5 Praktické využití spořicíh produktů</i>	44
5.1 První modelový případ	45
5.1 Druhý modelový případ.....	47
5.1 Třetí modelový případ	50
<i>Závěr</i>	53
<i>Dodatek</i>	55
<i>Seznam použité literatury</i>	56
<i>Seznam grafů, obrázků a tabulek</i>	61

Úvod

Mnoho lidí denně řeší, kam uložit své peníze, aby se co nejlépe zhodnocovaly. Možností je velmi mnoho. Většina z nás již slyšela o termínovaném vkladě, stavebním spoření nebo penzijním připojištění, ale ne již každý ví, jak opravdu fungují.

Cílem této práce je charakterizovat spořicí bankovní produkty a ukázat na jejich význam v každodenním životě, zhodnotit jejich výhody a nevýhody pro klienta a pro banku, porovnat je z hlediska výnosu, rizika a likvidity a doporučit pro různé typy klientů vhodné konkrétní spořicí produkty. Pozornost bude věnována všeobecně známým a využívaným variantám spoření, jako jsou spořicí účty, termínované vklady, stavební spoření, penzijní připojištění a vkladní knížky.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. První část této práce se věnuje spoření, literatuře zabývající se spořením a charakteristice spořicích bankovních produktů. Čtenáři by měla poskytnout přehled o typických znacích jednotlivých spořicích produktů a jejich zhodnocení.

V druhé části práce jsou představeny tři modelové situace, ve kterých jsou fiktivním osobám doporučeny nejvhodnější konkrétní spořicí produkty z aktuální nabídky na trhu. Tato část práce by měla čtenáři ukázat, jak zvolit vhodný spořicí produkt, a představit vybrané aktuální spořicí produkty v praxi.

Předkladaná práce by mohla posloužit jako určitý přehled spořicích produktů pro lidi, kteří nevědí, kam uložit své peníze nebo pro ty, kteří se nemohou rozhodnout, jaký spořicí produkt vybrat.

Tuto práci by mohli využít i učitelé jako příručku spořicích produktů pro výuku finanční gramotnosti, která je v současnosti velmi aktuální. Práce je také vhodná pro osoby, které se finanční gramotností již zabývají, neboť obsahuje konkrétní příklady využití spořicích produktů.

1 Spoření

Spoření je činnost, kdy se odkládají momentálně nepotřebné peníze stranou pro budoucí použití. Držení finančních prostředků po delší dobu doma „pod polštářem“ není příliš rozumné, protože peníze ztrácejí svou hodnotu díky inflaci a nepřinášejí žádný výnos. Akumulovat větší objem peněz na běžném účtu v bance se také nedoporučuje, úroky na běžném účtu jsou zanedbatelné a před inflací peníze neuchrání. Pro spoření je vhodné využít bankovní instituci a její spořicí produkty, které nabízí. Využití bankovních spořicíh produktů je velmi praktické a přináší mnoho výhod. Spořicí produkty přinášejí především zhodnocení vložených finančních prostředků, chrání uložené peníze před zcizením a snižují vliv inflace.

2 Zakotvení problematiky spořicíh produktů v literatuře

Problematika spořicíh produktů je v současné době velmi aktuální, věnuje se jí celá řada autorů. Na knižním trhu existuje několik publikací věnující se osobním financím, které se zaměřují na spořicí a investiční produkty. Knihy o bankovníctví toto téma také popisují, ale ne již tak široce. Mimo titulů, které se primárně věnují osobním financím, se spořením obsáhleji zabývají publikace o finanční gramotnosti.

Vedle knižních zdrojů existují také internetové zdroje zaměřené na finance, které popisují většinu bankovníh produktů. Dalším internetovým zdrojem můžou být webové stránky bankovníh institucí, na kterých lze nalézt informace ke konkrétním produktům. Potencionální klient banky by však měl brát v potaz, že banka chce především produkt prodat, a tak o produktu píše obecně jen pozitiva.

Za nejzdařilejší publikaci věnující se tomuto tématu je možné považovat knihu *Spořit nebo investovat?*¹ od autora Josefa Jandy, která byla vydána v roce 2011. Dalšími přehlednými, obsáhlými a aktuálními zdroji jsou *Slabikář finanční*

¹ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3670-9.

*gramotnosti*² a *Finanční vzdělávání pro střední školy*³, které byly vydány v druhé polovině roku 2011. Pro porovnání produktů je vhodné využít internetové zdroje zaměřené na finance, nejlépe se pracuje s internetovými kalkulačkami na www.finance.cz a na www.finparada.cz. Pro učitele, kteří by vyučovali toto téma, je možné doporučit již zmíněnou knihu *Slabikář finanční gramotnosti*, která je přímo koncipovaná jako učebnice. Slabikář je velmi přehledně a kvalitně zpracovaný. Vydán byl za finančního přispění ČSOB.

Publikace *Finanční gramotnost*⁴ od Miroslava Škváry, která byla také vydána za přispění ČSOB, využívá často stejné tabulky, grafy a obrázky jako *Slabikář finanční gramotnosti*, provedení této publikace je však naopak velmi nepřehledné. Jednotlivé spořicí produkty jsou v knize zařazeny do různých kapitol. Kniha má také velmi nepovedený obsah, ze kterého není vůbec zřejmé, kde naleznou čtenáři informace o konkrétních bankovních produktech. Kapitola nazvaná Spoření, spořicí produkty se svému tématu vůbec nevěnuje. Výhodou této publikace je, že momentálně přináší aktuální data ke spořicími produktům, protože vyšla v roce 2011. Pokud čtenáři neodradí hledání jednotlivých spořicími produktů v celé knize, dozví se také podstatné informace o spořicími produktech podané jednoduše a srozumitelně.

Přestože existuje mnoho knih, které se spořicími produkty zabývají, chybí na trhu kniha, která by se spořicími produktům komplexně věnovala jak z pohledu klienta, tak z pohledu banky. To je také úkolem této bakalářské práce.

3 Spořicí produkty a jejich charakteristika

Spořicími produktů je nepřehledné množství. Zorientovat se v jejich nabídce je velmi obtížné. Nabídka produktů se stále rozšiřuje, na trhu existuje i několik bankovních produktů, které mají pro klienta zavádějící název. Těžké může také být

² *Slabikář finanční gramotnosti*. 2. vyd. Praha: Cofet, 2011. ISBN 978-80-904396-1-0.

³ DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-008-9.

⁴ ŠKVÁRA, Miroslav. *Finanční gramotnost*. Praha: M. Škvára, 2011. ISBN 978-80-904823-0-2.

rozlišit, co spořicí produkt je a co není. Obecně platí, že spoření slouží k uchování peněz. Je to činnost, kdy si momentálně nepotřebnou část peněz odkládáme stranou, abychom se s nimi po nějaké době setkali alespoň ve stejné výši.

Klasický spořicí produkt je bezpečný, protože vložené finanční prostředky jsou na něm ze zákona pojištěny pro případ, že by bankovní instituce svou činnost ukončila. Uložení peněz na spořicí produkt představuje minimální riziko, ale také relativně nižší výnos. Spořicí produkt je prostředek, pomocí něhož můžeme peníze ochránit alespoň před inflací.

Jestliže je spoření téměř bezrizikové a přináší jen „malý“ výnos, investování naopak umožňuje získat vyšší výnos za cenu, že všechny vložené finance můžeme ztratit.

Tématem této práce budou však nejběžnější spořicí produkty, jako jsou spořicí účty, termínované vklady, stavební spoření, vkladní knížky a penzijní připojištění. Tyto formy spoření mají ve své nabídce banky, družstevní záložny, stavební spořitelny i investiční společnosti.

3.1 Spořicí účty

Jeden z nejpoužívanějších spořicích produktů v posledních deseti letech je spořicí účet. Nabízejí ho téměř všechny banky a družstevní záložny. Spořicí účet nabízí bezpečné uložení dočasně přebytečných peněz. Spořicí účet je zpravidla využíván pro kratší dobu spoření, protože nabízí nižší úrokovou sazbu než třeba termínované vklady. Slouží pro pravidelné i nepravidelné vklady volných prostředků. Úlohou spořicích účtů je, abychom měli finanční rezervu stále k dispozici a zároveň, abychom získali předem stanovený výnos.⁵

Založení spořicího účtu není nijak komplikované. Většinou stačí k založení občanský průkaz a návštěva na pobočce banky či družstevní záložny. Některé

⁵ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 52.

finanční instituce umožňují jeho založení telefonicky nebo prostřednictvím internetu. Při zakládání spořicího účtu se můžeme však setkat s podmínkou, která nutí klienta k založení běžného účtu k získání spořicího účtu v dané bance. Řada bank u této kombinace spořicího a běžného účtu umožňuje ale výhodné automatické převody financí. Při dosažení limitní částky na běžném účtu se automaticky nastavitelná část peněz převádí na spořicí účet. Spořicí účet lze využívat k platebnímu styku jen omezeně, ale ve spojení s osobním účtem je možné bankovní operace provádět.⁶

Zřízení a vedení spořicího účtu je většinou zdarma. Některé banky ale vyžadují minimální zůstatek na účtu i minimální počáteční vklad.

Rozdíl v nabídce spořicích účtů je především ve výpovědní lhůtě a v úrokové sazbě. Klasický spořicí účet je bez výpovědní lhůty, kdy je možné vybrat uložené peníze z účtu kdykoli, a to bez žádných sankcí. Jeho výhodou je rychlá dostupnost k uloženým penězům. Spořicí účet je možné také mít s výpovědní lhůtou, která má délku od několika dnů až po jeden rok. U tohoto typu účtu je výběr peněz před uplynutím výpovědní lhůty sankcionován ztrátou nároku na vyplacení části nebo dokonce celého úroku.⁷

Spořicí účet je zpravidla lépe úročen než běžný účet, pro delší dobu uložení peněz je však vhodnější vybrat jiný spořicí produkt. Výše úrokové sazby často závisí na délce výpovědní lhůty a na výši vkladu, platí to např.: pro Raiffeisenbank eKonto Flexi, úročení jen dle výše vkladu má jiný spořicí účet Raiffeisenbank Efektokonto Prémium.⁸ Bez závislosti na výši vkladu i výpovědní lhůtě nabízí

⁶ *Slabikář finanční gramotnosti*. 2. vyd. Praha: Cofet, 2011, s. 174.

⁷ Co je to spořicí účet a jak funguje. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/sporici-ucty-a-vklady/abeceda-sporicich-uctu/co-je-to-sporici-ucet/>

⁸ Přehled úrokových sazeb Raiffeisenbank. *Raiffeisenbank* [online]. © 2008-2012 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://www.rb.cz/o-bance/urokove-sazby/#supk>

jednotnou úrokovou sazbu např.: spořicí účet ING Konto, který zhodnocuje vloženou částku 1,75% p.a.⁹

Spořicí účty mají většinou úrok od 0,1% do 2,4% ročně, družstevní záložny nabízejí úrok i okolo 3%. Většina družstevních záložen využívá pásmové úročení, které je vázané na výši vkladu a délku splatnosti. Družstevní záložny a některé banky přejaly pásmové úročení a některé další prvky z termínovaných vkladů do spořicíh účtů. Úroky ze spořicíh účtů se připisují již po zdanění srážkovou daní 15%.

Vklady na spořicíh účtech jsou v současnosti ze zákona pojištěny do výše 100%, maximálně však 100 tisíc eur či jejich kurzového ekvivalentu v českých korunách.

Výhody spořicíh účtů

- Dostupnost tohoto produktu u všech bank a družstevních záložen
- Jednoduché založení
- Založení a vedení účtu většinou zdarma
- Některé banky nemají limit pro výši vkladu nebo mají jen velmi nízký minimální vklad
- Lepší zhodnocení dočasně volných finančních prostředků než na běžném účtu
- Pevný, většinou předem daný výnos
- Řada bank nevyužívá výpovědní lhůtu, a tak máme peníze kdykoli k dispozici
- Pojištění vkladů dle zákona až do výše 100 tisíc eur
- Možnost využití automatického převodu peněz z běžného na spořicí účet a naopak
- Častá možnost přístupu na spořicí účty přes internetová bankovníctví

⁹ Spořicí účet ING Konto. ING [online]. Finanční skupina ING, © 2012 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://www.ingbank.cz/sporeni/>

Nevýhody spořicíh účtů

- Často nižší zhodnocení peněz než u jiných spořicíh produktů
- V případě spořicího účtu s výpovědní lhůtou jsou sankce za předčasný výběr
- Některé banky vyžadují ke spořicímu účtu i zavedení běžného účtu
- Možnost provádět bankovní operace jen ve spojení s osobním účtem
- Výnosy podléhají zdanění ve výši 15%¹⁰

Hodnocení spořicího účtu

Spořicí účet je vhodným kompromisem mezi běžným účtem a termínovaným vkladem, který představím v následující kapitole. Obecně platí, že spořicí účet je úročen vyšší sazbou než běžný účet a zároveň jsou finanční prostředky na něm uloženy klientovi rychle k dispozici. Nabízejí ho prakticky všechny banky v České republice.

Je možno konstatovat, že mezi největší výhody tohoto produktu pro klienty patří jeho bezpečnost a vysoká likvidita. I přes menší zhodnocení vložených financí, peníze neztrácejí hodnotu vlivem inflace jako na běžných účtech. Pro klienty může být velkou nevýhodou obrovská a často nepřehledná nabídka spořicíh účtů, které mají velmi rozdílné parametry, a tak je těžké se v ní zorientovat. V současnosti se objevuje na trhu řada spořicíh účtů, která má vlastnosti termínovaných vkladů. Zkušení klienti ale naopak pestrost nabídky mohou využít k nalezení spořicího účtu dle jejich představ.

Tento produkt je doporučován klientům, kteří nechtějí, aby jejich dočasně volné finanční prostředky ztrácely reálnou hodnotu vlivem inflace. Spořicí účet je vhodný pro lidi, kteří chtějí krátkodobě uložit své finance do bezpečného produktu.

¹⁰ Spořicí účet - výhody a nevýhody. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/sporici-ucty-a-vklady/abeceda-sporicich-uctu/vyhody-a-nevyhody/>

Pro klienty, kteří však požadují především vyšší zhodnocení svých peněz, je vhodnější využít jiný spořicí produkt.

Pro banky je samozřejmě také výhodné poskytovat tento spořicí produkt, protože získávají obnos peněz, s kterým můžou dále disponovat. Výhodou pro banky je i podmínka založení běžného účtu ke spořicímu účtu, klient tak bance platí poplatky minimálně za vedení běžného účtu. Banka láká klienty, aby u ní využili co nejvíce finančních produktů, za které klienti musí platit. Nevýhodné pro banku je, že svým klientům musí vyplácet za poskytnuté peníze úrok. Banky i družstevní záložny také musí povinně mít vklady na spořicíh účtech pojištěny, za což musí platit příspěvky Fondu pojištění vkladů.¹¹

3.2 Termínované vklady

Termínované vklady jsou klasické bankovní spořicí produkty, které jsou určeny pro dlouhodobější spoření. Jedná se o jednorázový vklad na bankovní účet, na kterém se předem stanovanou dobu zhodnocují vložené finance určitou úrokovou sazbou. Jsou určeny díky své bezpečnosti pro konzervativní klienty. Nelze je používat pro běžný platební styk.¹²

Termínovaný vklad, občas se používá název termínovaný účet, neumožňuje obvykle postupné spoření jako spořicí účet, ale pouze jednorázový vklad na jasně určenou dobu, po kterou není možné s penězi volně nakládat.

Zřízení termínovanému vkladu a jeho vedení je obvykle zdarma. Vklady jsou stejně jako u spořicího účtu automaticky ze zákona pojištěny pro oprávněnou osobu u jedné banky do 100 tisíc eur.

¹¹ Fond pojištění vkladů má na starosti výplatu vkladů v případě, že některá z pojištěných finančních institucí ukončí činnost.

¹² Co je to termínovaný vklad. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/terminovane-vklady/abeceda-terminovanych-vkladu/co-je-to-terminovany-vklad/>

Na trhu existuje několik různých typů termínovaných vkladů, které se nejčastěji liší výší minimálního počátečního vkladu, délkou splatnosti (respektive výpovědní lhůtou) a výší úrokové sazby.¹³

Minimální vklad se pohybuje nejčastěji od tří do pěti tisíc Kč. Úrokové sazby se pohybují od 1% do 4,5%. Termínovaný vklad je specifický pásmovým úročením, kde je výše úrokové sazby vázaná na objem vkladu a délku splatnosti. Existuje pásmové úročení vzestupné a klesající. Banky a družstevní záložny časteji využívají vzestupné pásmové úročení, které je založeno na předpokladu, že se zvyšujícím se vkladem poroste i úroková sazba. Výše úrokové sazby se může ještě zvyšovat s délkou splatnosti. U pásmového úročení většinou platí, že na čím delší dobu je vklad poskytován, tím vyšší úrokovou sazbu finanční instituce nabízí. Počet úrokových pásem je různý. Obykle jsou nabízeny dvě až čtyři pásma.¹⁴

Úroková sazba může být pevná neboli fixní anebo pohyblivá. Pevný úrok se nemění po celou dobu vkladu, pohyblivý úrok se naopak mění podle aktuálních úrokových sazeb. Existuje i kombinovaná úroková sazba, která úročí daný vklad nejméně dvěma různými sazbami. Úroky se připisují již po zdanění. Daň činí 15%.¹⁵

Dále podle doby splatnosti vkladu rozlišujeme termínované vklady na krátkodobé s trváním od 7 dní do 12 měsíců, střednědobé vklady, které trvají od 1 roku do 4 let, a dlouhodobé vklady, které mají splatnost za nejméně 5 let. Při předčasném výběru si banka účtuje sankční poplatky.

Revolvingový vklad

Především u krátkodobého vkladu se využívá revolving, kdy po uplynuté splatnosti se vklad automaticky obnovuje. U revolvingového vkladu je možné

¹³ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 59.

¹⁴ Tamtéž, s. 55.

¹⁵ *Slabikář finanční gramotnosti*, 2. vyd. Praha: Cofet, 2011s. 175.

před jeho obnovením po určitou velmi krátkou dobu, zpravidla pouze v poslední den splatnosti, volně nakládat s peněžními prostředky.¹⁶

Výhody termínovaných vkladů

- Dostupnost u všech finančních institucí
- Bezplatné zřízení a vedení
- Výběr délky vkladu klientem
- Většinou pevný a předem stanovený výnos
- Výhodnější zhodnocení peněz než u běžného a spořicího účtu
- Vklady jsou ze zákona pojištěny
- Vzestupné pásmové úročení je velmi výhodné pro klienty s vyšším vkladem
- Nenáročná správa

Nevýhody termínovaných vkladů

- Zavedený minimální vklad
- Po dobu vkladu nelze volně nakládat s uloženými penězi
- Sankční poplatky za předčasný výběr financí
- Úroky podléhají dani 15%

Hodnocení termínovaného vkladu

Termínované vklady jsou úročeny většinou lépe než spořicí účty, protože mají naopak od spořicíh účtů nižší likviditu. Riziko u tohoto produktu je stejně jako u spořicího účtu velmi nízké, termínované vklady jsou také ze zákona pojištěny. Pro klienta je tedy hlavní výhodou tohoto produktu relativně vyšší výnos a bezpečnost financí.

¹⁶ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 60.

Nevýhodou pro klienta je nemožnost mít finance kdykoli k dispozici bez sankčních poplatků. Další nevýhodou v řadě bank je stanovení minimálního vkladu.

Tento produkt je vhodný především pro klienty, kteří vědí, že své peníze nebudou delší dobu potřebovat, a kteří chtějí vyšší výnos. Vázací lhůtu si mohou klienti vybrat sami oproti stavebnímu spoření, kde je vázací lhůta v současnosti 6 let.

Pro banky je velmi výhodné poskytování termínovaných vkladů, protože si u nich klienti ukládají finance na delší dobu. Banky pak s financemi mohou volně nakládat. Platí, že čím delší výpovědní lhůta a vyšší objem uložených peněz, tím vyšší výnos banky nabízejí. Finanční instituce tímto způsobem lákají klienty, aby si u nich uložili co největší objem financí na co nejdelší dobu. Stejně jako u spořicího účtu platí, že banky a družstevní záložny musí klientům poskytovat úrok a že musí platit příspěvky Fondu pojištění vkladů kvůli povinnému pojištění vkladů.

3.3 Stavební spoření

Stavební spoření patří mezi nejoblíbenější a nejrozšířenější spořicí produkty. Oblibu si získalo hlavně díky státní podpoře, bezpečnosti vložených prostředků a možnosti využít následný úvěr.

Stavebním spořením se zde budu zabývat především jako nástrojem pro zhodnocování volných peněžních prostředků, jeho funkci jako zdroje pro financování primárně bydlení jen stručně představím.

Asociace českých stavebních spořitelen spoření definuje: „Stavební spoření je účelový druh spoření, při kterém vkladatel dlouhodobě ukládá prostředky u specializované banky. V průběhu spoření může čerpat státní podporu a po jeho

skončení získává, při splnění dalších podmínek, nárok na úvěr ze stavebního spoření.¹⁷

Historie stavebního spoření

Princip stavebního spoření pochází z Anglie již z konce 18. století. Nejstarší stavební spořitelnou byla Building Society, která byla založena v Birminghamu v roce 1775. Členové spolku poskytovali každý měsíc určitou částku do společné pokladny, z které bylo následně financováno bydlení. Postavit si dům ze společných peněz mohl však jen ten, kdo byl po pravidelných intervalech vylosován. Ve třicátých letech 20. století byla zavedena místo losování určitá kritéria pro získání úvěru na bydlení. Po druhé světové válce došlo k obrovskému zájmu o stavební spoření. V 70. letech byly zákonem upraveny činnosti stavebních spořitel. ¹⁸

Největší úspěch stavebního spoření získalo v Německu a v Rakousku, kde je dodnes hojně využíváno. V 90. letech se stavební spoření rozšířilo do zemí střední a východní Evropy. V České republice vznikly stavební spořitelny v roce 1993, kdy nabyl účinnost zákon o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření.

Stavební spořitelny

Provozovateli stavebního spoření jsou stavební spořitelny, které jsou zvláštními bankovními institucemi. Stavební spořitelny se zaměřují na produkty odvozené od stavebního spoření. I tyto specializované banky jsou pod dohledem České národní banky. V České republice máme pět stavebních spořitel. Působí zde Českomoravská stavební spořitelna, Modrá pyramida stavební spořitelna,

¹⁷ Stavební spoření: co to je. *Asociace českých stavebních spořitel* [online]. 25. 03. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/stavebni-sporeni/co-to-je/>

¹⁸ Historie stavebního spoření. *Asociace českých stavebních spořitel* [online]. 25. 03. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/stavebni-sporeni/historie-stavebniho-sporeni/>

Raiffeisen stavební spořitelna, Stavební spořitelna České spořitelny a Wüstenrot stavební spořitelna.¹⁹

Vznik stavebního spoření

Stavební spoření vzniká uzavřením písemné smlouvy mezi účastníkem stavebního spoření a stavební spořitelnou. Účastníkem stavebního spoření může být každá fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky a s přiděleným rodným číslem nebo právnická osoba se sídlem v České republice. Mimo jakéhokoliv občana České republiky může být účastníkem stavebního spoření občan Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k pobytu a přiděleno rodné číslo příslušným orgánem České republiky. Právnická osoba nemá nárok na státní podporu.

Každý občan může současně uzavřít více smluv s různými stavebními spořitelkami, ale státní podpora je poskytována pouze na jednu z nich. Stavební spoření může uzavřít prostřednictvím svého zákonného zástupce i nezletilé dítě.²⁰

V České republice stát postupně upravuje podmínky stavebního spoření, aby tak zmenšil výdaje z veřejných rozpočtů na tuto oblast. Snižuje se tedy dlouhodobě vládní podpora a prodloužila se i vázací lhůta stavebního spoření. Přehled zásadních změn ve stavebním spoření můžeme vidět v tabulce č. 1.

¹⁹ DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 247-248.

²⁰ SYROVÝ, P., NOVOTNÝ, M. *Osobní a rodinné finance*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 71-72.

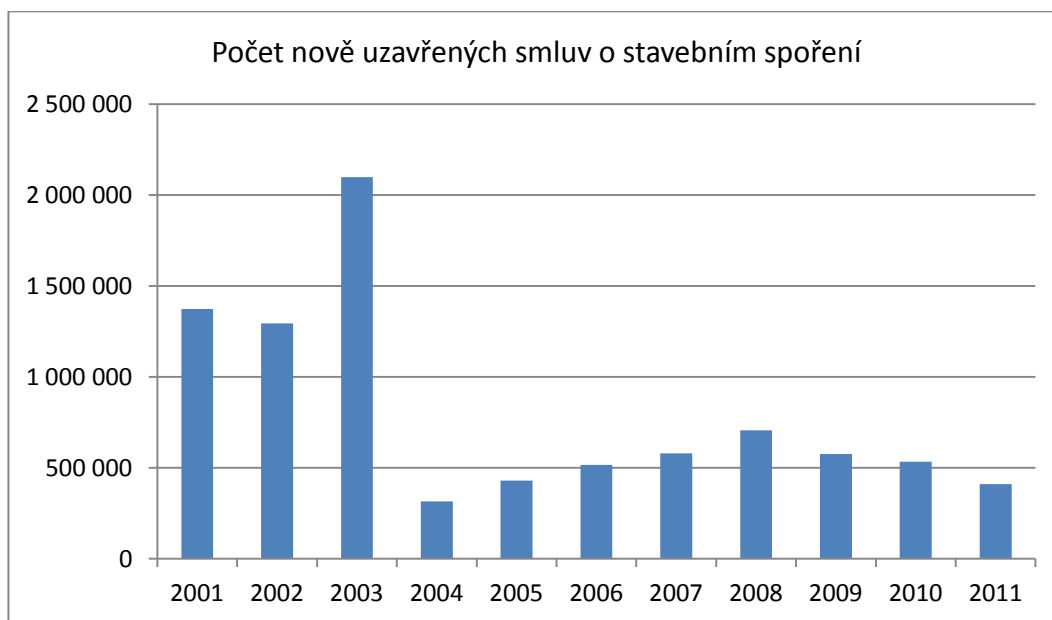
Tabulka č. 1 – Přehled změn ve stavebním spoření

Stavební spoření	uzavřené do 31.12. 2003	uzavřené do 31.12.2010	uzavřené od 1.1. 2011
Výše státní podpory	25%, max. 4 500 Kč	15%, max. 3 000 Kč	10%, max. 2000 Kč
Výše vkladu pro získání max. státní podpory	18 000 Kč/rok	20 000 Kč/rok	20 000 Kč/rok
Doba spoření	5 let	6 let	6 let

Pramen: *Vlastní zpracování*

Z následujících grafů je patrné, že díky menší atraktivnosti stavebního spoření počet nově uzavřených smluv výrazně klesnul v roce 2004, kdy začala platit nová pravidla pro stavební spoření. Počet smluv ve fázi spoření se snižuje, objem vkladů, které si klienti u stavebních spořitelén uložili, naopak roste. Stát sice snížil výhodnost stavebního spoření, přesto je to stále jeden z nejpoblárnějších spořicíh nástrojů v České republice.²¹

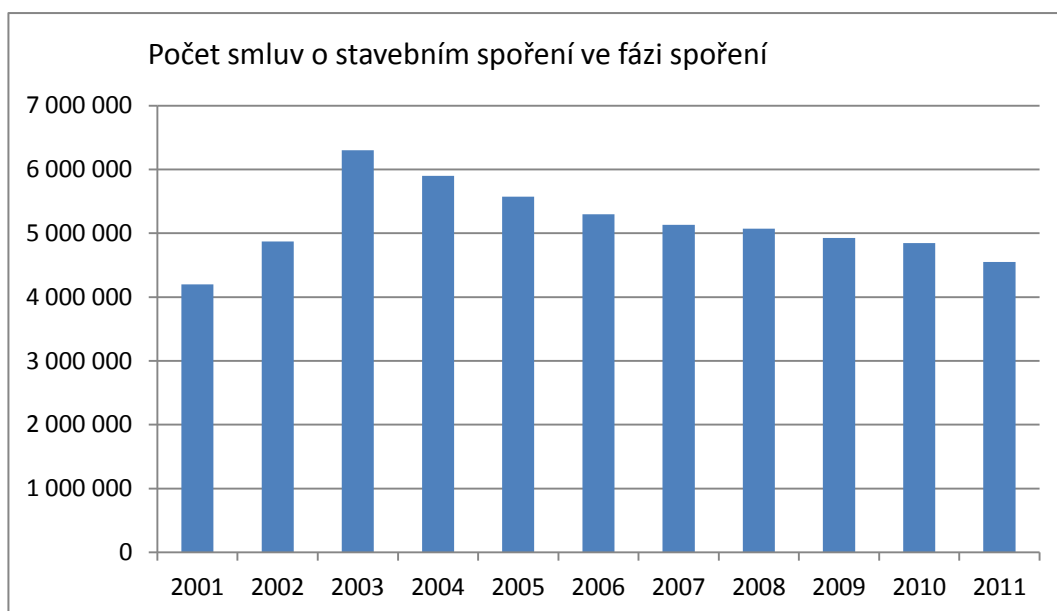
Graf č. 1 – Počet nově uzavřených smluv o stavebním spoření

Pramen: *Asociace českých stavebních spořitelén, 2011*

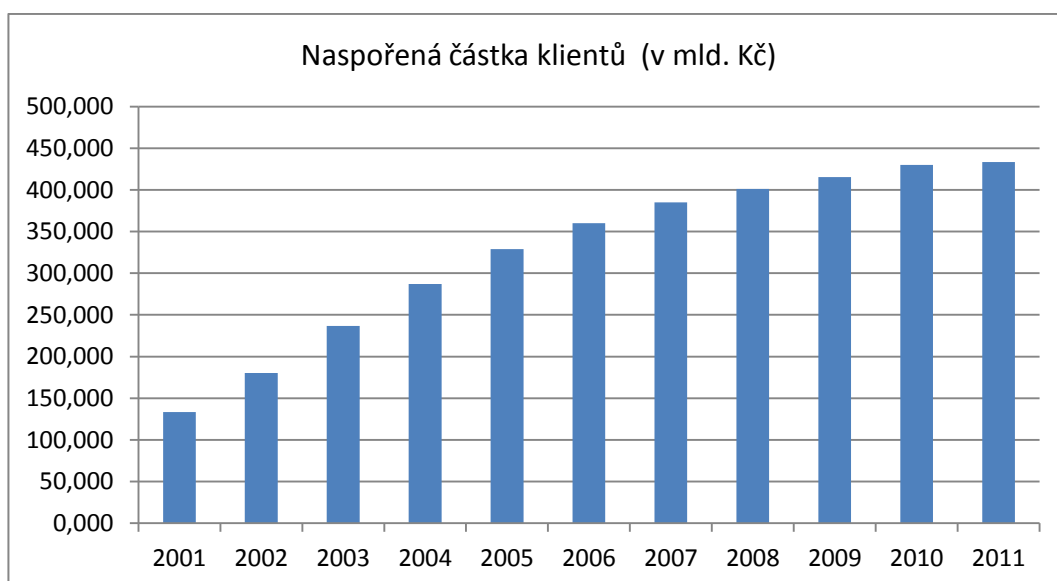
²¹ DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 249-250.

Graf č. 2 – Počet smluv ve fázi spoření k uvedenému datu

Pramen: *Asociace českých stavebních spořitelén, 2011*

Graf č. 3 – Vklady klientů ve stavebním spoření

Pramen: *Asociace českých stavebních spořitelén, 2011*

Průběh spoření

Stavební spoření má fázi spoření, fázi přidělení cílové částky a fázi úvěrovou. Ve fázi spoření klient spoří a jeho vklady jsou úročeny. Po splnění

určitých podmínek je ke vkladu připisována státní podpora. Ve fázi přidělení úvěru jsou střadateli vyplaceny všechny uspořené prostředky a klient získává nárok na přidělení úvěru. V konečné úvěrové fázi klient získává úvěr na bytové účely za určitou úrokovou sazbu.²²

Fáze spořicí

Fáze spoření začíná uzavřením smlouvy o stavebním spoření mezi klientem a spořitelnou. V této smlouvě si klient sjedná se stavební spořitelnou cílovou částku stavebního spoření, která vyjadřuje celkovou budoucí potřebu finančních prostředků, kterou chceme pomocí stavebního spoření získat. Cílová částka tvoří součet vkladů, státní podpory, úvěru ze stavebního spoření a úroků z vkladů a státní podpory snížených o daň z příjmů z těchto úroků. Klient za uzavření smlouvy platí poplatek, nejčastěji je tato úhrada stanovena na jedno až dvě procenta z cílové částky.

Klient v této fázi spoří šest let. Teprve po této době spoření má klient nárok na vyplacení státní podpory a úroků, které získal. Při ukončení stavebního spoření před uplynutím této doby, klient o státní podporu přichází. Klient však teoreticky může spořit neomezeně dlouho.

Klient minimálně jednou ročně uloží na účet stavebního spoření určitou částku. Od 1. ledna 2011 je pro získání maximální státní podpory dva tisíce korun nutné uložit vklad celkově 20 tisíc korun ročně. Státní podpora činí 10% z naspořené částky v příslušném kalendářním roce, maximálně však z částky 20 tisíc korun. Od 1. ledna 2011 jsou také nově zdaněny úroky z vkladů stavebního spoření 15% srážkovou daní. Daň odvede stavební spořitelna, u které má klient sjednáno stavební spoření.

²² LUKÁŠ, V., KIELAR, P. *Stavební spoření a stavební spořitelny*. Praha: Ekopress, 2007, s. 13-14.

Po uplynutí šesti let klient může naspořenou sumu použít na cokoliv. Použití všech naspořených finančních prostředků ze stavebního spoření není v součastnosti nijak omezeno.²³

Fáze přidělení úvěru

Pro získání nároku na úvěr ze stavebního spoření klient musí splnit určité podmínky. Mezi obvyklé podmínky patří: dodržení minimální doby spoření, naspoření minimální částky pro přidělení, dosažení stanoveného hodnotícího čísla (ohodnocovacího čísla, bodového ohodnocení).

Minimální doba spoření, po které může klient požádat o úvěr ze stavebního spoření, je 24 měsíců. Pro přidělení úvěru je obvyklé naspořit alespoň 40% z cílové částky. Na zbylou část cílové částky poskytuje úvěr stavební spořitelna. Hodnotící číslo je parametr, který bere v úvahu délku spoření a výši spořených částek.

Fáze úvěrová

Klient po uzavření úvěrové smlouvy se stavební spořitelnou získává úvěr, který je odvozen od cílové částky, kterou si klient zvolil při podepsání smlouvy o stavebním spoření. Úvěr je zcela účelový, lze ho použít pouze na bytové potřeby, které vymezuje zákon. Bytové potřeby je nutné doložit. Klient poté splácí úvěr podle sjednaného splátkového kalendáře.²⁴

V případě, že klient chce jen spořit, odpadá úvěrová část a fáze spoření končí výpovědí smlouvy klientem.

Budoucnost stavebního spoření

Stavební spoření je jistý a bezpečný produkt, který je stále velmi výhodný. Oblíbený je především díky státní podpoře, která však stále klesá, protože stát šetří.

²³ DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 250-251.

²⁴ LUKÁŠ, V., KIELAR, P. *Stavební spoření a stavební spořitelny*. Praha: Ekopress, 2007, s. 16-17.

Problém spočívá právě v tom, jakým způsobem budou budoucí vlády chtít upravovat podmínky stavebního spoření.

Existuje již také návrh, že bude zavedeno účelové omezení státní podpory. Pokud návrh projde, státní podpora ke stavebnímu spoření bude účelově vázána pouze na bydlení. Týkalo by se to nejdříve státní podpory, na kterou by vznikl nárok v roce 2014, tedy vyplácené počátek roku 2015. Vázaná účelovost se má vztahovat jen na státní podporu nikoli na celkovou naspořenou sumu. Toto omezení by se dle předpokladů mělo týkat i dříve uzavřených smluv o stavebním spoření.²⁵

Ministerstvo financí návrh zveřejnilo v předstihu, chce tentokrát dát všem zúčastněným subjektům dostatečnou dobu se na změnu připravit. Pravděpodobně se chce také vyvarovat loňské stížnosti k Ústavnímu soudu, kterou podala opozice. Vláda totiž snížení státní podpory schválila ve stavu legislativní nouze a Ústavní soud námitky opozice uznal. Ústavní soud zákon měnící pravidla stavebního spoření zrušil, ale ponechal jejich platnost do konce roku 2011. Vláda poté zákon upravující podmínky stavebního spoření schválila ve standardním procesu. Od 1. ledna 2012 nabyl účinnosti zákon, který potvrzuje pozměňující pravidla stavebního spoření.²⁶

Asociace českých stavebních spořitel

Asociace českých stavebních spořitel (AČSS) byla založena v roce 2000, aby ochránila a podpořila společné zájmy stavebních spořitel v České republice. Asociaci založilo všech šest stavebních spořitel, které působily na českém trhu. Nyní má AČSS pět členů dle počtu existujících stavebních spořitel v České republice. V roce 2008 zanikla stavební spořitelna Hypo. Asociace se snaží o vytváření příznivých podmínek pro sektor stavebního spoření a upevňování důvěry občanů ve spolehlivost a funkčnost systému stavebního spoření.

²⁵ KUČERA, Petr. Stavební spoření jen na bydlení? Až o rok později. In: *Peníze.cz* [online]. 05.02. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/stavebni-sporeni/230118-stavebni-sporeni-jen-na-bydleni-az-o-rok-pozdeji>

²⁶ ZÁMEČNÍK, Petr. PF 2012 aneb Co nás čeká a nemine. In: *Hypindex.cz* [online]. 01.01. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.hypindex.cz/pf-2012-aneb-co-nas-ceka-a-nemine/>

Vedle spolupráce s českými státními orgány na rozvoji a podpoře stavebního spoření se asociace podílí na činnosti Evropského sdružení stavebních spořitelén.²⁷

Výhody stavebního spoření

- Výhodné zhodnocení dočasně volných prostředků
- Všechny vklady na účtu stavebního spoření jsou pojištěny dle zákona
- Státní podpora jako bonus
- V případě pouze spoření je možné použít naspořenou částku na cokoliv
- Téměř nulové riziko investice
- Stavební spoření lze uzavřít i na nezletilé osoby
- Možnost získat výhodný úvěr na bydlení

Nevýhody stavebního spoření

- Poplatek za uzavření smlouvy a za vedení účtu
- Některé spořitelny stanovují minimální výši měsíčního vkladu
- Po dobu spoření nelze volně nakládat s finančními prostředky
- Dlouhá vázací lhůta – šest let
- Nárok na výplatu státní podpory vzniká až po šesti letech
- Státní podpora je poskytnuta jen na omezenou výši vkladů
- Sankce za předčasný výběr peněz
- Zavedení srážkové daně, která byla obvyklá jen u ostatních spořicíh produktů

²⁷ AČSS. Asociace českých stavebních spořitelén [online]. 25. 03. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/acss/>

Hodnocení stavebního spoření

Stavební spoření je i přes změnu jeho podmínek stále velmi výhodný spořicí produkt, jehož hlavními výhodami jsou jistota, bezpečnost a vyšší výnos. Díky státní podpoře představuje stavební spoření jeden z nejvýhodnějších spořicích produktů na trhu. Stavební spoření může přinést zhodnocení až 5% ročně. Pro mnoho lidí tento produkt také představuje možnost získat výhodný úvěr na bydlení.

Hlavní nevýhodou tohoto produktu je však jeho šestiletá vázací lhůta, po kterou nelze volně manipulovat s vloženými prostředky bez sankcí. Mezi další podstatné nevýhody patří zavedení srážkové daně, které začalo platit od roku 2011, a placení poplatků za uzavření smlouvy a za vedení účtu.

Pro stavební spořitelny je největší výhodou právě dlouhá vázací lhůta, po kterou mohou volně nakládat s financemi klientů. Protože klient získává nárok na výplatu státní podpory až po 6 letech spoření, musí tedy takovou dobu v systému vydržet. To umožňuje bankám snadno řídit svou likviditu. Stavební spořitelny na jedné straně přijímají vklady, za které vyplácí určitý roční úrok a na straně druhé poskytují lidem úvěry za určitou úrokovou sazbu. Vkladatelé tedy poskytují své finanční prostředky těm, kteří si je vypůjčují. Tato kooperace organizovaná stavební spořitelnou udržuje systém bezpečný a zároveň to celkově zlevňuje fungování systému.²⁸

3.4 Penzijní připojištění

Penzijní připojištění představuje relativně výhodný spořicí produkt, který je zároveň také produktem pojistným. Většina publikací věnující se osobním financím řadí penzijní připojištění mezi produkty spořicí. Jeho základem je pravidelné dlouhodobé spoření, které však nese určité prvky pojištění. U penzijního

²⁸ DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 256.

připojištění narozdíl od ostatních spořicíh produktů nejsou tedy vklady ze zákona pojištěny.

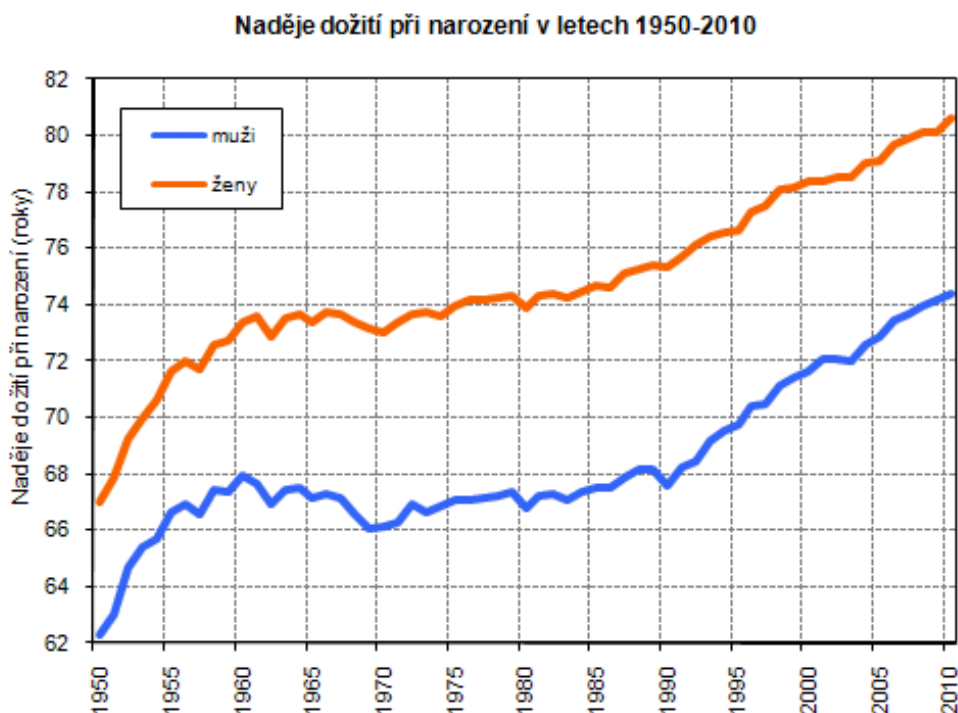
Penzijní připojištění je v České republice jedním z nejrozšířenějších finančních produktů, který má lidem především zajistit finanční zabezpečení na důchod. Tento produkt stejně jako stavební spoření podporuje stát. Penzijní připojištění představuje dobrovolný doplňkový systém, který navazuje na povinné důchodové pojištění. V budoucnu má hrát stále významnější roli v zajištění občanů na stáří.²⁹

Penzijní připojištění by mělo tvořit základní pilíř plánované penzijní reformy. Díky nepříznivému demografickému vývoji se očekává, že stát nebude mít dostatek finančních prostředků pro vyplácení dostatečných důchodů. Vzhledem k prodlužujícímu se věku dožití, které můžeme vidět na následujícím grafu, budou teoreticky lidé trávit v důchodu delší dobu než v minulosti. Stát kvůli tomu oddaluje věkovou hranici, při které má občan nárok na důchod vyplácený státem, což ale nesnižuje výdaje státu dostatečně.³⁰

²⁹ PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik*. 13. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 120.

³⁰ DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 260.

Graf č. 4 – Naděje dožití při narození v letech 1950-2010

Pramen: Český statistický úřad

Stát proto předpokládá, že státní důchody se budou v budoucnu omezovat, a tak je potřeba, aby se sami občané zajistili na stáří. Stát chce státním příspěvkem lidi motivovat ke spoření na důchod již v produktivním věku. Penzijní připojištění představuje dlouhodobé spoření, které však nemá zatěžovat běžný rozpočet klienta.³¹

V České republice bylo zavedeno penzijní připojištění v roce 1994. Upraveno je zákonem č. 42/1994 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem. Zákon definuje penzijní připojištění jako shromažďování peněžních prostředků od účastníků penzijního připojištění a státu poskytnutých ve prospěch

³¹ Proč využít penzijní připojištění. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-17]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/proc-vyuzit-penzijni-pripojisti/>

účastníků, nakládání s těmito prostředky a vyplácení dávek penzijního připojištění.³²

Penzijní fondy

Penzijní připojištění mohou poskytovat pouze specializované instituce, tj. penzijní fondy. Penzijní fondy jsou akciové společnosti, kterých v současnosti působí v České republice devět. Ke konci roku 2011 zanikl ČSOB Penzijní fond Progres, a.s., člen skupiny ČSOB (ČSOB PFS). Právním nástupcem tohoto fondu se stal ČSOB Penzijní fond Stabilita, a.s., člen skupiny ČSOB. Klienti ČSOB PFS měli samozřejmě možnost odmítnout účast v nástupnickém fondu.³³

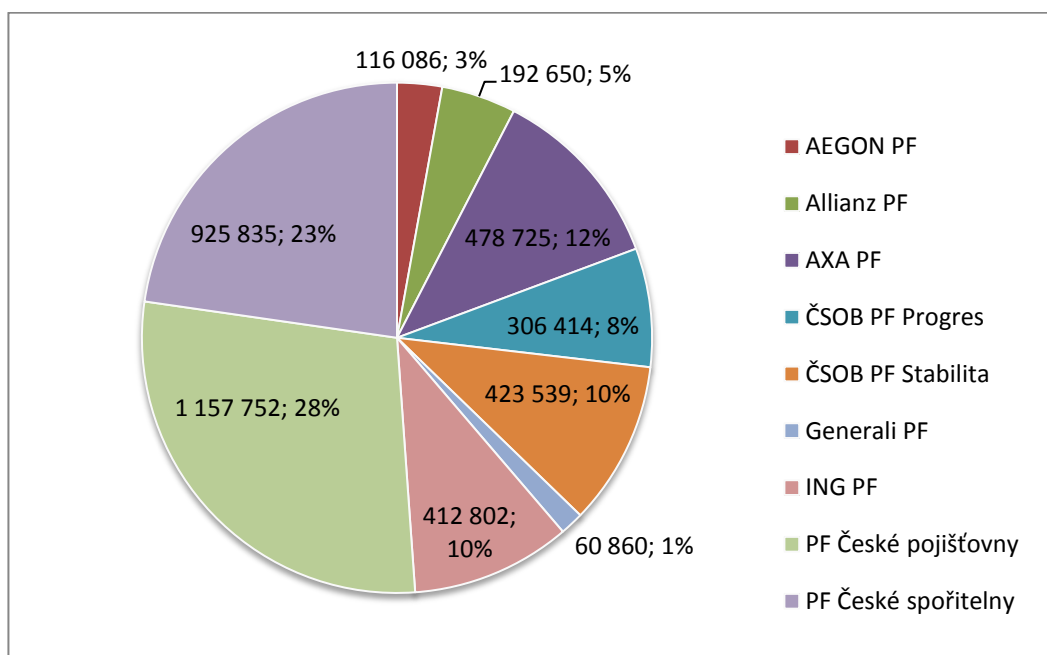
Následující graf č. 5 ukazuje, kolik měly penzijní fondy aktivních účastníků ve 3. čtvrtletí roku 2011, tedy v době kdy byl ještě penzijní fond ČSOB PFS aktivní. Na grafu č. 6 vidíme počet aktivních účastníků v penzijních fondech na konci roku 2011. Největší počet klientů, účastníků se penzijního připojištění, mají však stále penzijní fondy České pojišťovny a České spořitelny.

³² Zákon č. 42/1994 Sb. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. © 2005 [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_7741.html

³³ Informace k odmítnutí penzijního připojištění u nástupnického fondu. ČSOB: Penzijní fond Stabilita [online]. 2.2.2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.csobpf.cz/cz/Aktuality/Stranky/Informace-k-odmitnuti-penzijniho-pripojisti-u-nastupnickeho-fondu.aspx>

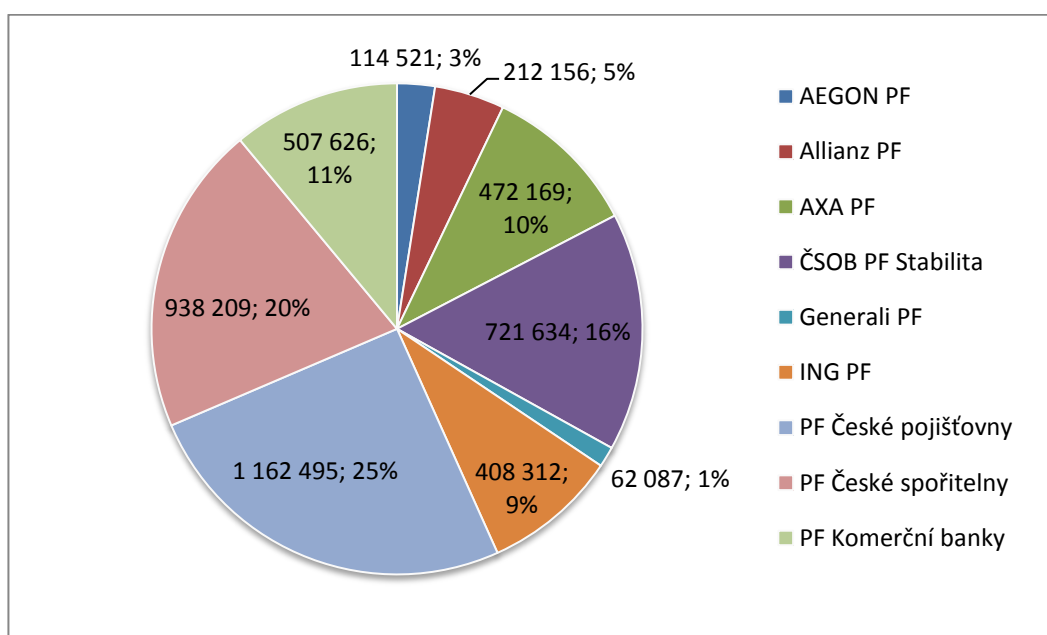
Graf č. 5 - Počet aktivních účastníků v penzijních fondech v roce 2011

3. čtvrtletí

Pramen: Asociace penzijních fondů ČR

Graf č. 6 - Počet aktivních účastníků v penzijních fondech na konci roku 2011

Pramen: Asociace penzijních fondů ČR

Vznik penzijního připojištění

Účastníkem penzijního připojištění se může stát každá fyzická osoba starší 18 let, která má trvalý pobyt na území České republiky. Účastníkem penzijního připojištění může také být fyzická osoba, která je starší 18 let a má bydliště na území jiného členského státu Evropské unie, pokud se účastní důchodového pojištění nebo veřejného zdravotního pojištění v České republice. Účastník může uzavřít pouze jednu smlouvu s jedním penzijním fondem. V penzijním připojištění je zakázána jakákoli diskriminace účastníků, za diskriminaci z důvodu pohlaví se nepovažuje používání úmrtnostních tabulek zvláště pro muže a zvláště pro ženy.³⁴

Penzijní připojištění vzniká uzavřením písemné smlouvy o penzijním připojištění mezi účastníkem penzijního připojištění a penzijním fondem. Smlouvou se penzijní fond zavazuje poskytovat klientovi dávky penzijního připojištění a klient se zavazuje platit penzijnímu fondu příspěvky. Ještě před uzavřením smlouvy musí být budoucí účastník penzijního připojištění seznámen se dvěma základními dokumenty penzijního fondu, a to se statutem a s penzijním plánem. Statut a penzijní plán musí být veřejně přístupné.

Statut

Statut penzijního fondu je dokument, který musí obsahovat informace o rozsahu činnosti penzijního fondu, zaměření a cíle jeho investiční politiky, zásady hospodaření penzijního fondu, způsob použití zisku, obchodní firmu a sídlo depozitáře, který vede penzijnímu fondu účty. Statut dále zahrnuje způsob zveřejňování zpráv o hospodaření s majetkem penzijního fondu a o změnách statutu.

Penzijní plán

³⁴ Účastník a smlouva o penzijním připojištění. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/ucastnik-a-smlouva-o-penzijnim-pripojisteni/>

Penzijní plán má zásadní význam pro provádění penzijního připojištění. Penzijní plán je schvalován Českou národní bankou a je připojen ke každé smlouvě. Smlouva se na penzijní plán odvolává. V případě změn penzijního plánu, které se týkají nároků a dávek, je povinnen penzijní fond o nich informovat účastníka penzijního připojištění.

Penzijní plán musí jasně stanovit druhy penzí a ostatních dávek penzijního připojištění, podmínky nároku na dávky a jejich výplatu a způsob výpočtu dávek. Tento dokument také obsahuje výši příspěvků, pravidla a způsob placení příspěvků ale i postup při jejich neplacení, podmínky odkladu nebo přerušení placení příspěvků či změny výše příspěvků, důvody vypovězení penzijního připojištění, podmínky převzetí peněžních prostředků z penzijního připojištění u jiného penzijního fondu a také zásady, podle kterých se účastníci podílejí na výnosech penzijního fondu.³⁵

Místo uzavření penzijního připojištění

Uzavření penzijního připojištění je nejčastější na pobočce penzijního fondu. Výhodou je konzultace o penzijním připojištění přímo s pracovníkem penzijního fondu. Mnoho lidí také využívá jako další prodejní místa penzijního připojištění pobočky společností stejné finanční skupiny. Nevýhodou obou těchto sjednávání je, že pracovníci zmíněných institucí nenabízejí nabídku více penzijních fondů, a tak je zde nemožnost srovnání s jinými nabídkami fondů. Návštěva více prodejních míst pro srovnání podmínek různých penzijních fondů vyžaduje časovou náročnost.

Srovnání nabídky všech penzijních fondů umožňuje online prodej. Na internetu jsou také k dispozici kalkulačky, pomocí kterých si sami budoucí účastníci penzijního připojištění snadno spočítají uspořenou částku či státní

³⁵ Zákon č. 42/1994 Sb. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. © 2005 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_7741.html

příspěvků. V současnosti lze uzavřít smlouvu o penzijním připojištění i po telefonu.³⁶

Příspěvky na penzijní připojištění

Účastník penzijního připojištění posílá na účet penzijního fondu pravidelné měsíční, čtvrtletní či roční příspěvky, které se po celou dobu spoření zhodnocují. Pojištěného smí finančně podporovat také třetí osoba, kterou může být zaměstnavatel účastníka, rodiče nebo příbuzní účastníka. K příspěvkům účastníka a příspěvkům třetí osoby přibývají státní příspěvky a výnosy z hospodaření penzijního fondu, všechny tyto peněžní prostředky se shromažďují na účtě. Pokud však na penzijní připojištění přispívá zaměstnavatel pojištěnce, nevztahuje se na tyto příspěvky nárok na státní podporu.³⁷

Výše příspěvku účastníka se vymezuje za kalendářní měsíc, nejnižší příspěvek musí být minimálně 100 Kč, které zaručují nárok na státní příspěvek. Maximální výše příspěvku není stanovena. Příspěvek pojištěnce je nutné zaplatit do konce kalendářního měsíce na účet penzijního fondu u jeho depozitáře. V případě, že pojištěnec platí příspěvky na delší dobu, musí zaplatit do konce prvního kalendářního měsíce tohoto období.

Účastník penzijního připojištění má právo změnit výši svého příspěvku, penzijní plán však může mít stanovenou lhůtu pro změnu výše příspěvku, která ale nemůže překročit tři měsíce. Účastník může příspěvek snížit či zvýšit, může také požádat o odklad jeho placení nebo požádat o přerušování jeho placení. Doba odkladu placení příspěvků se započítává do pojistné doby v případě, že pojišťitel příspěvky doplatil. Doba přerušování placení se naopak nezapočítává.³⁸

³⁶ Účastník a smlouva o penzijním připojištění. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/ucastnik-a-smlouva-o-penzijnim-pripojisti/>

³⁷ *Slabikář finanční gramotnosti*. 2. vyd. Praha: Cofet, 2011, s. 117.

³⁸ Výše příspěvku na penzijní připojištění. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisti/abeceda-penzijniho-pripojisti/vyse-prispevku-na-penzijni-pripojisti/>

Finanční prostředky, které účastník vloží na účet u penzijního fondu, jsou dále fondem investovány. Pravidla investování stanovuje zákon. Peníze pojišťitele se zhodnotí i o podíl na zisku penzijního fondu.

Státní příspěvek

Hlavní výhodou penzijního připojištění je státní příspěvek, který je odvozen od výše měsíční úložky pojišťitele. Výše státní podpory závisí také na tom, kdy byla smlouva o penzijním připojištění uzavřena. Pro porovnání jsou uvedeny následující tabulky, které ukazují jaká je výše státního příspěvku u starších smluv uzavřených do 31.12 1999 a jaká je u nových smluv uzavřených od roku 2000. Dále se však budeme věnovat především novým smlouvám o penzijním připojištění, které je možné v současnosti uzavřít.

Tabulka č. 2 - Výše státního příspěvku u penzijního připojištění u starších smluv

Výše příspěvku účastníka	Výše státního příspěvku
100 - 199 Kč	40 Kč + 32 % z částky nad 100Kč
200 - 299 Kč	72 Kč + 24 % z částky nad 200 Kč
300 - 399 Kč	96 Kč + 16 % z částky nad 300 Kč
400 - 499 Kč	112 Kč + 8 % z částky nad 400 Kč
500 Kč a více	120 Kč

Pramen: PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik*. 13. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 125.

Tabulka č. 3 - Výše státního příspěvku u penzijního připojištění u nových smluv (nejdříve od 1.1 2000)

Výše příspěvku účastníka	Výše státního příspěvku
100 - 199 Kč	50 Kč + 40 % z částky nad 100Kč
200 - 299 Kč	90 Kč + 30 % z částky nad 200 Kč
300 - 399 Kč	120 Kč + 20 % z částky nad 300 Kč
400 - 499 Kč	140 Kč + 10 % z částky nad 400 Kč
500 Kč a více	150 Kč

Pramen: PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik*. 13. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 125.

Stát penzijní připojištění podporuje státním příspěvkem, aby motivoval lidi k dlouhodobému spoření. Stát dává lidem jistý bonus, který lidi stimuluje k uzavírání penzijního připojištění. V předešlé tabulce č. 3, která se zabývá již novými smlouvami, také vidíme, že k minimálnímu příspěvku účastníka stát přičítá 50% této částky, ale u příspěvku od 500 Kč činí státní příspěvek „jen“ 30% z vložené částky. Stát tedy více podporuje nižší příspěvky účastníků, a tím dává motivaci ke spoření i lidem s nižšími příjmy.³⁹

Daňové zvýhodnění

Penzijní připojištění je produkt, který stát podporuje vedle státního příspěvku ještě daňovou úsporou. Penzijní připojištění umožňuje fyzické osobě snížit si svůj daňový základ až o 12 tisíc korun ročně. V případě, že účastník penzijního připojištění zaplatí za kalendářní rok více než 6 tisíc korun, získává nárok na daňovou úlevu. Měsíčně si tedy účastník musí spořit více než 500 korun. Pokud si klient ukládá 1 500 Kč měsíčně, tedy 18 tisíc ročně, může si plátce daně snížit svůj daňový základ o 12 tisíc, což je nejvyšší povolený daňový odpočet.

Optimální výše příspěvku účastníka penzijního připojištění tedy je 1 500 korun měsíčně. Tato platba zajistí účastníkovi nejvyšší daňový odpočet a zároveň připsání maximálního státního příspěvku.

Ve fázi placení příspěvků účastník neplatí žádnou daň, ani daň z výnosů z hospodaření penzijních fondů připsaných na účet klienta. Teprve ve fázi výplaty dávek již klientovy příjmy dani podléhají. V současnosti sazba činí 15%.⁴⁰

Daňovou výhodu přináší penzijní připojištění i zaměstnavatelům, kteří přispívají svým zaměstnancům na penzijní připojištění. Podpora zaměstnavatele je daňově uznatelným nákladem až do výše 24 tisíc korun ročně. Do daňových

³⁹ ŠULC, Jaroslav. *Penzijní připojištění*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004, s. 85-86.

⁴⁰ PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik*. 13. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 127.

nákladů je možné tyto příspěvky zaměstnavatele zahrnout jen s využitím zákona o daních z příjmu.⁴¹

Výplata dávek penzijní připojištění

Penzijní připojištění nabízí několik možností, jak vynaložit s uloženými finančními prostředky. Penzijní fondy poskytují tři následující dávky: penzi, jednorázové vyrovnání a odbytné.

Penze

Význam penze se odvíjí podle toho, kdy byla smlouva o penzijním připojištění uzavřena. U starých smluv uzavřených do konce roku 1999 se penzí rozumí pravidelná výplata financí po stanovenou dobu. U nových smluv je penze doživotní pravidelná výplata finanční částky.

U všech druhů penzí je nezbytné, aby účastník podal písemnou žádost o zahájení výplat penze. U pozůstalostní penze podávají žádost oprávněné osoby. Penze mají různou podobu. Informace o jednotlivých druzích penzí platí pro nové smlouvy o penzijním připojištění.

Druhy penzí

- starobní penze
- výsluhová penze
- invalidní penze
- pozůstalostní penze

Starobní penze

Základní formou výplaty dávek mezi účastníkem penzijního připojištění a penzijním fondem je starobní penze. Nárok na výplatu starobní penze vzniká

⁴¹ DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011, s. 259.

v případě, že účastník spořil nejméně 60 měsíců (5 let) a zároveň dosáhl věku 60 a více let.

Výsluhová penze

Výsluhová penze umožňuje účastníkovi penzijního připojištění vybrat si část peněžních prostředků ještě před vznikem nároku na starobní penzi. Výplata této penze je podmíněna placením příspěvků po dobu 15 let. Výsluhová penze je vhodná pro mladší účastníky, kterým ani po dosažení 15 let spoření nevznikl nárok na výplatu starobní penze. Penzijní fond tuto penzi nemusí zahrnout do svého penzijního plánu.

Invalidní penze

Výplata invalidní penze je podmíněna spořením účastníka po dobu nejméně tří let a současně přiznáním účastníkovi plného invalidního důchodu.

Pozůstalostní penze

Pozůstalostní penze vzniká v okamžiku smrti účastníka. Nárok na výplatu pozůstalostní penze získává osoba oprávněná nebo dědicové účastníka. Podmínkou nároku na tuto penzi je smrt účastníka a zaplacení alespoň 36 příspěvkových měsíců.⁴²

Jednorázové vyrovnání

V případě, že účastník nechce pobírat naspořené prostředky formou vyplácené penze, může požádat o jednorázové vyrovnání. Jednorázové vyrovnání představuje výplatu celé částky, která je na účtu účastníka u penzijního fondu a která se skládá ze sumy účastnických příspěvků, sumy státních příspěvků, popřípadě příspěvků zaměstnavatele a z připsaných výnosů. Účastník však musí mít

⁴² JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 73-74.

nárok na danou penzi. Jednorázové vyrovnání se nevztahuje na pozůstalostní penzi, protože náleží výhradně účastníkovi.⁴³

Odbytné

Nárok na odbytné vzniká účastníkovi penzijního připojištění, který spořil alespoň 12 měsíců, nevznikl mu nárok na penzi a rozhodl se vypovědět smlouvu o penzijním připojištění a zároveň nepřevádí naspořené prostředky do jiného penzijního fondu. Odbytné náleží také oprávněným osobám v případě, že účastník zemřel, aniž by získal penzi anebo mu nevznikl nárok na pozůstalostní penzi. Součástí odbytného nejsou státní příspěvky a výnosy ze státních příspěvků, které penzijní fond vrací do státního rozpočtu. Pokud účastník vypoví smlouvu před zaplacením 12 příspěvků, nárok na na odbytné mu nevznikne.⁴⁴

Výhody penzijního připojištění

- Státní příspěvek až 150 Kč měsíčně
- Pojištěnec může svůj příspěvek snížit nebo zvýšit (dokonce i odložit či přerušit) dle své finanční situace
- Daňové zvýhodnění při měsíční úložce od 500 Kč
- Nízké riziko ztráty vložených finančních prostředků
- Příspěvky zaměstnavatele jsou daňově uznatelným nákladem až do výše 24 tisíc korun ročně

Nevýhody penzijního připojištění

- Při předčasném výběru peněžních prostředků ztráta nároku na státní příspěvek
- Velmi dlouhodobé spoření
- Vklady nejsou garantovány státem jako u ostatních spořicíh produktů

⁴³ *Slabikář finanční gramotnosti*. 2. vyd. Praha: Cofet, 2011, s. 180.

⁴⁴ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 74.

- Samotné zhodnocení u penzijních fondů je nízké
- Dosažené výnosy podléhají zdanění sazbou 15%

Hodnocení penzijního připojištění

Penzijní připojištění je určitá forma spoření, která je podporovaná státem a která umožňuje spořit si na stáří. Hlavní výhodou pro klienta je státní podpora. U minimálních příspěvků klienta, které činí pouze 100 Kč, může státní podpora dosahovat až 50% z vložené částky klientem. U příspěvků 500 Kč dostává klient sice jen 30%, které však představují výnos 150 Kč měsíčně. Příspěvky klienta od částky 500 Kč pro něj umožňují daňovou úlevu. Pokud si účastník penzijního připojištění ukládá částku 1500 Kč měsíčně, může si odečíst 12 tisíc ze svého daňového základu.

V případě, že se finanční situace pojištěnce změnila, může zvýšit i snížit svůj příspěvek či požádat o odklad nebo přerušování jeho placení.

Pro klienta je tento produkt výhodný především díky státní podpoře, daňovým úlevám a možnosti, že výši svých příspěvků může změnit.

Nevýhodné pro účastníka penzijního připojištění je v první řadě dlouhá doba spoření a určité riziko, že vložené finanční prostředky už nikdy neuvidí. Protože je to produkt také pojistný, veškeré vklady u penzijního fondu nejsou pojištěny. Penzijní připojištění představuje spoření na stáří, a tak se jedná o velmi dlouhodobý spořicí produkt. Další podstatnou nevýhodou je, že i přes státní příspěvek a výnosy z příspěvků přináší penzijní připojištění pouze střední zhodnocení.

Pro penzijní fond je tento produkt výhodný právě v tom, co je pro účastníka tolik nevýhodné, a to je doba, po kterou drží klientovy finance. Penzijní fondy jsou akciové společnosti, které využívají toho, že stát motivuje jejich klienty státní podporou. Nevýhodou pro ně je, že mají ze zákona povinnost připsat každý rok kladný výnos, a tak v případě hospodářského propadu musí akcionáři z vlastních kapes připsat alespoň nějaké zhodnocení.

Tento produkt je výhodný také pro stát, který si od něj slibuje, že si lidé sami zajistí s předstihem dostatečné finanční rezervy pro důchod.

3.5 Vkladní knížky

Vkladní knížka je bankovní spořicí produkt, který má dlouhodobou tradici. Největší obliba vkladních knížek byla ve 20. století. V současnosti je tento produkt vyhledáván zejména starší generací, a proto některé bankovní instituce vkladní knížky stále nabízí.

Vkladní knížka představuje dokument, který je potvrzením o přijetí vkladu. Je tedy jediným bankovním produktem, který není poskytován na základě písemné smlouvy klienta s bankou. Disponovat s vloženými penězi je možné pouze po předložení vkladní knížky v bance. Z vkladní knížky musí být zřejmá výše původního vkladu, jeho změny a nový stav. Jedná se tedy o velmi přehledný spořicí produkt, u kterého je přesně zaznamenávána historie provedených změn.⁴⁵

Úroková sazba u vkladních knížek je rozdílná, závisí na typu vkladní knížky a na její výpovědní lhůtě. Zhodnocení na vkladních knížkách je většinou v rozmezí od nuly do tří procent. Úročení nulovou sazbou se objevuje u výherních vkladních knížek. Srážková daň je stejná jako na ostatních vkladových produktech. Na vkladních knížkách jsou úroky zpravidla připsovány jednou ročně.

V dnešní době už většina bank nahradila vkladní knížky novějšími spořicími produkty zvanými spořicí účet a termínovaný vklad. Z bank v současnosti nabízejí vkladní knížky pouze Česká spořitelna a Poštovní spořitelna.

Druhy vkladních knížek

Vkladních knížek je několik typů. Vkladní knížky můžeme dělit podle toho, na koho byla vkladní knížka vystavena. Existují vkladní knížky na doručitele a na jméno. Vkladní knížka na jméno je z hlediska ochrany před zcizením

⁴⁵ KALABIS, Zdeněk. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012, s. 40.

vhodnější variantou než vkladní knížka na doručitele. Vkladní knížka na jméno umožňuje disponovat se vkladem pouze majiteli vkladní knížky či jím zmocněné osoby po předložení dokladu totožnosti. Vkladní knížka na doručitele znamená, že se vkladem může volně nakládat každý, kdo vlastní vkladní knížku a zná její případné heslo. V současnosti je možné zřídit si kvůli zmíněným rizikům pouze vkladní knížku na jméno.⁴⁶

Další dělení vkladních knížek je podle možnosti nakládání se vkladem. Rozlišujeme vkladní knížky bez výpovědní lhůty a vkladní knížky s výpovědní lhůtou. U vkladní knížky bez výpovědní lhůty je možné disponovat se vkladem kdykoli a bez omezení, naopak s výpovědní lhůtou vklady podléhají výpovědní době, která může být stanovena od několika dnů až do dvou let. Opět platí pravidlo, že čím delší je výpovědní lhůta, tím jsou vložené finanční prostředky lépe úročeny.

Existují také vkladní knížky výherní, které přinášejí možnost získat mimo úroků další peníze. V České republice je vydává pouze Česká spořitelna. Jedná se o vkladní knížky na jméno, které však nejsou úročeny. Každá výherní knížka má své číslo, které se losuje. Losování probíhá dvakrát ročně a hraje se o několik druhů výher. Minimální vklad na těchto knížkách je stanoven na jeden tisíc korun. Nejvyšší výhrou je částka 500 tisíc korun.⁴⁷

Dalším zvláštním typem vkladních knížek jsou vkladní knížky dětské, které jsou většinou oproti běžným vkladním knížkám různými formami zvýhodněny. Dětské vkladní knížky nabízejí většinou vyšší úrokovou sazbu či připsání dodatečné prémie po uplynutí sjednané lhůty.

Bezpečnost a riziko vkladních knížek

Vklady na vkladních knížkách jsou ze zákona pojištěny do 100 tisíc EUR, proto jsou vkladní knížky velmi bezpečným spořicíím produktem. Určitým rizikem může být však promlčení vkladu. V případě, že klient nebude nijak nakládat

⁴⁶ KRÁL, Miloš. *Bankovníctví I.* 6.upr. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008, s. 111.

⁴⁷ JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada Publishing, 2011, s. 77-78.

s finančními prostředky na své vkladní knížce 20 let, vklad se automaticky ruší a začíná běžet tříletá lhůta, po kterou je možné si z vkladní knížky vybrat peníze.

Ke konci roku 2002 byly zrušeny tzv. anonymní knížky na doručitele, které mohly sloužit jako pračka špinavých peněz, protože s anonymní knížkou mohl volně manipulovat kdokoli, kdo ji měl právě v ruce. Z těchto již zakázaných vkladních knížek je možné vyzvednutí peněz do konce roku 2012.⁴⁸

Výhody vkladních knížek

- Jednoduché a srozumitelné podmínky založení
- Žádné poplatky za zřízení a vedení vkladní knížky
- Stanoven počáteční vklad v minimální výši
- Možnost zabezpečení vkladní knížky heslem
- Přinášejí zisk v podobě úroku
- Vedení přesného záznamu o provedených změnách
- Veškeré vklady na vkladní knížce jsou ze zákona pojištěny
- Možnost udělit přístup ke vkladní knížce jiné osobě
- V případě vkladní knížky bez výpovědní lhůty vhodné jako alternativa běžného účtu
- Různé prémie pro dětské knížky, nejčastěji zvýhodněná úroková sazba

Nevýhody vkladních knížek

- Omezený výběr poskytovatele
- Nevysoké zhodnocení finančních prostředků
- Nemožnost platby kreditní kartou ani přes internetové bankovníctví
- Nutnost mít u sebe vkladní knížku při každém výběru peněz
- Možnost ztráty či odcizení vkladní knížky

⁴⁸ Tamtéž, s. 77.

- Vysoké sankce pro předčasný výběr financí v případě vkladní knížky s výpovědní lhůtou
- Zrušení a umoření vkladní knížky je zpoplatněno
- Srážková daň

Hodnocení vkladních knížek

Vkladní knížka je tradiční spořicí produkt, který je však již postupně nahrazován obdobnými spořicími produkty, kterými jsou spořicí účet nebo termínovaný vklad.

Hlavními výhodami pro klienta jsou jednoduché podmínky založení a bezplatné a přehledné vedení vkladní knížky. Jedná se o produkt bezpečný, protože vklady jsou pojištěny. Výhodou u dětské vkladní knížky jsou její zvýhodněné podmínky. Vkladní knížka může být zajímavou alternativou k běžnému účtu, za který se na rozdíl od vkladní knížky platí bankovní poplatky.

Nevýhodami pro klienta může být již velmi omezený výběr poskytovatele vkladních knížek a zastaralost produktu. Další nevýhodou je určitě také nízká úroková sazba u vkladních knížek s výpovědní lhůtou a ještě nižší úroková sazba u vkladních knížek bez výpovědní lhůty. Je zde také možnost ztráty vkladní knížky.

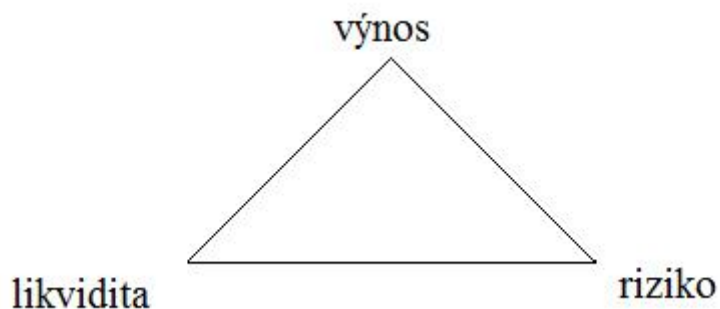
Pro banky vkladní knížka představuje zdroj financí na delší časové období. Finanční prostředky pak mohou banky využít pro svoje investice. Klienti banky však často ukládají relativně malé částky v hotovosti, což vede spolu se zvýšenou pracností tohoto produktu k vyšším nákladům pro banku. Banka také musí svým klientům vyplácet úroky a platit příspěvky za pojištění Fondu pojištění vkladů.

4 Zhodnocení spořicích produktů z hlediska výnosu, rizika a likvidity

Každý spořicí produkt lze posuzovat podle třech základních faktorů, a to podle výnosu, finančního rizika a likvidity. Při rozhodování se, kam své peníze uložit, budeme chtít najít produkt s maximálním výnosem, minimálním rizikem

a vysokou likviditou. Není však možné dosáhnout ideálních parametrů u všech tří faktorů zároveň. Vždy je něco za něco. Chce-li klient vyšší výnos, musí akceptovat vyšší riziko atd. Vztah mezi výnosem, rizikem a likviditou můžeme vidět na „investičním trojúhelníku“.⁴⁹

Obrázek č. 1 – Magický investiční trojúhelník

Pramen: *Vlastní zpracování*

Výnosem se rozumí zhodnocení vložených financí. Vyjadřuje se v procentech. V úvahu se také berou veškeré poplatky spojené se spořicími produkty. Riziko představuje něco negativního a je spojeno s možností ztráty investované částky. Likvidita určuje jak snadno a jak rychle se klient dostane ke svým penězům, pokud je nenadále potřebuje, aniž by platil jakékoli poplatky.⁵⁰

⁴⁹ SYROVÝ, Petr. Investování pro začátečníky. 2. přepr. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 21.

⁵⁰ Riziko, výnos, likvidita. In: *EasyInvest.cz* [online]. 6. února 2012 [cit. 2012-03-30]. Dostupné z: <http://easyinvest.cz/zaciname-riziko-vynos-likvidita/>

Tabulka č. 4 – Výnosnost, finanční riziko a likvidita vybraných spořicíh produktů

Druh spořicího produktu	Výnosnost	Riziko	Likvidita
spořicí účet	střední	nízké	vysoká
termínovaný vklad	střední	nízké	nízká
stavební spoření	vysoká	nízké	nízká
vkladní knížka	dle typu knížky: nízká nebo střední	nízké	dle typu knížky: nízká nebo vysoká
penzijní připojištění	střední	střední	nízká

Pramen: *Vlastní zpracování*

Tabulka č. 4 ukazuje základní vlastnosti vybraných spořicíh produktů. Spořicí účet je spojen se střední výnosností v případě, že zvolíme produkt bez poplatků a u družstevní záložny nebo u banky, která nabízí vyšší úrokovou sazbu. Likvidita u klasického spořicího účtu bez výpovědní lhůty je velmi dobrá, uložené peníze máme stále k dispozici. Riziko je zde nízké, protože jsou vklady pojištěny a úroková sazba je předem daná, klient se tak nemusí obávat žádných ztrát.

Termínovaný vklad má stejně jako spořicí účet výnosnost střední. V případě, že klient uloží své finance u vhodné družstevní záložny, může být výnos vyšší. Likvidita je však u tohoto produktu nízká. Pokud se klient rozhodne vybrat své finanční prostředky předčasně, banka mu naúčtuje sankční poplatky. Termínovaný vklad přináší takřka nulové riziko, vklady jsou pojištěny a úroková sazba je domluvena předem ve smlouvě.

Stavební spoření je spojeno s vysokou výnosností především díky státní podpoře. Vázací lhůta u tohoto produktu je však 6 let, dřívější ukončení s sebou

nese ztrátu státní podpory, což vede k značnému poklesu výnosu. Riziko je zde stejně jako u předchozích spořicíh produktů minimální.

Výnosnost a likvidita je rozdílná podle typu vkladní knížky. Střední výnosnost přináší pouze dětské vkladní knížky. Likvidita je u těchto lépe zhodnocených knížek naopak nízká. U vkladních knížek bez výpovědní lhůty je možné peníze kdykoli vyzvednout, a tak je likvidita vysoká. Výnos u tohoto produktu je velmi malý. Vkladní knížky s výpovědní lhůtou mají výnos i likviditu nízkou. Na všech vkladních knížkách jsou vklady pojištěny dle zákona, finanční riziko je tak minimální.

Penzijní připojištění má střední výnosnost. Dobré zhodnocení přináší především státní příspěvek. Likvidita je nízká, neboť penzijní připojištění nelze předčasně ukončit bez určitých nákladů, mezi které patří i ztráta nároku na státní podporu. Riziko u tohoto produktu je narozdíl od předchozích forem spoření střední, protože vklady u penzijních fondů nejsou ze zákona pojištěny. Stát v současnosti pouze stanovil, že připsaný výnos musí být nezáporný. Pokud by však došlo ke krachu jakéhokoli penzijního fondu, účastník penzijního připojištění by ztratil veškeré své finance.⁵¹

5 Praktické využití spořicíh produktů

Na českém trhu existuje v současnosti 44 bank, 13 družstevních záložen a 5 stavebních spořitelien. Všechny tyto subjekty nabízí spořicí produkty, nenabízí však všechny druhy spořicíh produktů.

Pouze stavební spořitelny jsou specializované na jeden spořicí produkt, a to stavební spoření. Banky a družstevní záložny poskytují naopak velmi rozmanitou nabídku spořicíh produktů, kterou stále rozšiřují. Každá finanční insituce nabízí určité specifické spořicí produkty s různými výhodami a nevýhodami. Svými spořicími produkty se všechny tyto subjekty snaží oslovit konkrétní klienty.

⁵¹ JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. Praha: Grada Publishing, 2009, s. 377-379.

Ve světě financí však neexistuje takový spořicí produkt, který by měl vysoký výnos, vysokou likviditu a nízké riziko. Není tedy možné najít jediné správné řešení, které bude vyhovovat každému, protože každý preferuje něco jiného. Jednotlivé spořicí produkty nejsou univerzální pro každého, není možné obecně doporučit jeden produkt ani jednu banku, a proto byly zvoleny tři modelové situace, v rámci nichž jsou zastoupeny tři fiktivní osoby, které chtějí využít spořicí produkty. Těmto fiktivním osobám, které se liší věkem, ochotou riskovat, požadavkami na výnos, způsobem spoření a částkou ke spoření, jsme zvolili dle jejich specifických požadavků tři typy spořicích produktů.

Nejvýhodnější spořicí produkty je možné vyhledat pomocí webových stránek, které se zaměřují na srovnávání bankovních produktů. Vhodná kalkulačka pro spořicí produkty se nachází na webové stránce www.finparada.cz. Největšími výhodami této kalkulačky je její přehlednost a na rozdíl od ostatních online kalkulaček její častá aktualizovanost. V její sekci spoření si lidé mohou porovnat všechny spořicí účty, termínované vklady, stavební spoření i penzijní připojištění na českém trhu. Kalkulačka pomáhá najít zvolený produkt s nejvyšší úrokovou sazbou, umožňuje také nastavit určité parametry daného spořicího produktu například výpovědní lhůtu, počáteční vklad či zvolení banky dle výběru. Tato aplikace přináší i u jednotlivých produktů hodnocení uživatelů.

5.1 První modelový případ

Pan Novotný, kterému je 45 let, by si chtěl postupně naspořit na auto v hodnotě cca 100 tisíc korun. Pan Novotný je velmi konzervativní člověk, který nemá důvěru v družstevní záložny ani v nové bankovní instituce, které jsou na českém trhu jen pár let. Přeje si ukládat peníze každý měsíc z výplaty, chce mít však možnost snížit či zvýšit své úložky, pokud by se změnila jeho finanční situace. Našetřeno by chtěl mít na auto za dva roky.

Doporučení

Panu Novotnému je možno doporučit jako vhodný spořicí produkt spořicí účet, protože chce peníze ukládat postupně.

Protože pan Novotný nechtěl ukládat své peníze do družstevních záložen ani do bankovních institucí, které jsou na českém bankovním trhu novými subjekty, bylo rozhodnuto mu doporučit ING Konto, které splňuje všechny jeho podmínky, a zároveň má vyšší úrokovou sazbu. Porovnání úrokové sazby jsem provedla na webu www.finparada.cz.

Jestliže pan Novotný chce naspořit za dva roky sto tisíc korun, měl by platit 4 tisíce korun měsíčně s tím, že jeho počáteční vklad bude také 4 tisíce korun. Po dvou letech bude naspořená částka včetně úroků, které činí 1 503 Kč po zdanění, 101 503 Kč.⁵²

Spořicí účet ING Konto je velmi oblíbený mezi spořicími účty nabízenými v České republice. Nizozemská ING banka nabízí u nás jediný spořicí účet, který sice nemá nejvyšší úrokovou sazbu na trhu, ale v současnosti je účet úročen 1,75% p.a.⁵³, což představuje nadprůměr mezi spořicími účty. ING Konto je oblíbené nejen díky vyššímu výnosu, ale také díky jednoduchým podmínkám, které nabízí. Jako klasický spořicí účet nenabízí pásmové úročení, takže ať klient uloží jakoukoli částku, vklad se zhodnocuje stejnou úrokovou sazbou. Finance jsou na účtu úročeny čtvrtletně. Dále ING Konto umožňuje kdykoli vybrat své peníze, výpovědní lhůta není u tohoto účtu zavedena. Z ING Konta lze přeposlat své finance na tři domluvené bankovní účty. Toto omezení klient může vidět jako komplikaci při bezhotovostních úhradách, nebo jako bezpečný prvek, s kterým nelze přeposlat finance nikam jinam než na sjednané účty.

ING Konto je možné založit na pobočce, telefonicky nebo na webových stránkách ING banky. Založení ING Konta není vázané na žádný jiný bankovní produkt, osobní účet může mít klient u jiné banky. Účet lze ovládat pomocí

⁵² Spořicí účty. *Finparáda: finance na dlani* [online]. Data od 26.03.2012 do 02.04.2012 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://www.finparada.cz/Sporeni_SporiciUcty.aspx

⁵³ Úroková sazba je aktuální k datu 4. 4. 2012.

internetového bankovníctví či telefonu nebo zajít na pobočku osobně, ING banka však nabízí v České republice jen malý počet poboček.⁵⁴

Velkou výhodou tohoto účtu vidím také v tom, že klient neplatí žádné poplatky. Zdarma je jeho zřízení, správa, zrušení i transakce. Účet nemá stanoven minimální vklad ani minimální zůstatek na účtě.

O výhodných podmínkách ING Konta svědčí i to, že v posledních pěti letech se pravidelně umísťovalo na předních místech v soutěžích Zlatá koruna a Zlaté euro v kategorii spořicíh účtů.

Podle zjištění je tento spořicí účet vhodný pro konzervativní klienty, kteří chtějí postupně spořit a očekávají vyšší výnos. ING Konto představuje spořicí účet, který má jednoduché a srozumitelné podmínky bez zbytečných omezení. Tento spořicí účet není vázán na žádný jiný produkt, běžný účet může mít klient u jiné banky. Je možné kdykoli spořit přestat, účet nemá výpovědní lhůtu. Téměř všechny bankovní operace na tomto účtu jsou navíc zdarma.

ING Konto zaručuje tedy nadprůměrný výnos mezi spořicími účty, jistotu, vysokou likviditu, jednoduché podmínky a bezplatné ovládání.

5.2 Druhý modelový případ

Slečna Králová zdělila peníze po babičce, které by chtěla bezpečně uložit do nějakého spořicího produktu, který by jí ale měl zajistit vyšší výnos. Je jí 20 let a studuje bakalářský obor na vysoké škole, a tak ví, že své peníze nebude ještě minimálně dva roky potřebovat. K dispozici má finance v hodnotě půl milionu korun.

⁵⁴ ING Konto: Spořicí účet s úrokem 1,75 procenta. *Investia.cz: zaměřeno na peníze* [online]. 2. červen 2011 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <http://www.investia.cz/ing-konto-sporici-ucet-s-urokem-1-75-procenta>

Doporučení

Produkt termínový vklad je slečně Králové doporučen, protože peníze nebude ještě dva roky potřebovat, a tak je může na tuto dobu uložit s vázací lhůtou, což přinese slečně vyšší zhodnocení než u spořicíh produktů bez výpovědní lhůty.

Termínované vklady nabízí téměř každá banka či družstevní záložna, je to velmi hojně nabízený produkt. Nabídka termínovaných vkladů je tak velmi pestrá. Termínovaný vklad má však u každé finanční instituce své specifické vlastnosti.

Při výběru konkrétního termínovaného vkladu s dvouletou vázací lhůtou bychom se dále měli řídit výší nabízené úrokové sazby. Porovnání nám opět usnadňuje již zmíněná online kalkulačka, u které bylo možné zvolit výši vkladu a délku výpovědní lhůty.

Dle průzkumu nejvyšší zhodnocení pro dvouletou výpovědní lhůtu nabízí vklad od Metropolitního spořitelního družstva. Jednorázový termínovaný vklad této záložny přinese slečně Králové pevnou úrokovou sazbu 4,2% p.a.⁵⁵

Metropolitní spořitelní družstvo pro termínované vklady nabízí pásmové úročení, které můžeme vidět v následující tabulce č. 5. Vklady jsou poskytovány na různě dlouhou dobu, od které se odvíjí výše úrokové sazby. Nejvýhodnější je právě vklad na dva roky, což je nejdelší vázací lhůta, kterou záložna nabízí. Minimální vklad u této záložny je 100 tisíc Kč.

Slečna Králová chce uložit na dva roky částku 500 tisíc Kč, která spadá do pásma od 300 do 700 tisíc Kč, což přinese, jak již bylo řečeno, zhodnocení 4,2% za rok. Celková suma na konci spoření včetně úroků po zdanění by byla 535 700 Kč.⁵⁶

⁵⁵ Termínované vklady. *Finparáda: finance na dlani* [online]. Data od 26.03.2012 do 02.04.2012 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://www.finparada.cz/Sporeni_TerminovaneUcty.aspx

⁵⁶ Úrokový sazebník. *Metropolitní spořitelní družstvo* [online]. 01.01. 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://www.metunion.eu/wp-content/uploads/urokovy_sazebnik_od_201101011.pdf

Tabulka č. 5 – Pásmové úročení u Jednorázového termínovaného vkladu od Metropolitního spořitelního družstva

Jednorázový termínovaný vklad (v tis. Kč)					
Délka vkladu	od 100	od 300	od 700	od 1.100	od 2.500
6 měsíců	3,3 % p.a.	3,6 % p.a.	3,8 % p.a.	4,0 % p.a.	4,2 % p.a.
12 měsíců	3,6 % p.a.	3,8 % p.a.	4,0 % p.a.	4,2 % p.a.	4,4 % p.a.
24 měsíců	3,9 % p.a.	4,2 % p.a.	4,3 % p.a.	4,6 % p.a.	4,8 % p.a.

Pramen: *Metropolitní spořitelní družstvo*

Založení, vedení a zrušení vkladu je zdarma. Převody vkladu a úroků jsou také bezplatné. Je zde také možnost automatické obnovy termínovaného vkladu.

Nevýhodou založení produktu u družstevních záložen je, že se klient musí zároveň stát jejím členem. Družstevní záložny totiž fungují na družstevním principu. Dohled nad nimi vykonává Česká národní banka. Přestože jsou veškeré vklady u záložen ze zákona pojištěny stejně jako u bank, většina lidí dává přednost bankám.

Pro vstup do Metropolitního spořitelního družstva je nutné osobně navštívit jednu z jeho poboček, předložit občanský průkaz nebo cestovní pas, podepsat vstupní prohlášení a přihlášku o členství a zaplatit základní členský vklad, který činí sto korun.

Metropolitní spořitelní družstvo je jednou z nejstabilnějších a kapitálově nejsilnějších družstevních záložen v České republice. V roce 2011 navýšila svůj základní kapitál a během posledních dvou let otevřela další čtyři pobočky. Díky stále nízkým provozním nákladům dokáže nabízet u vkladových produktů dlouhodobě velmi vysoké úrokové sazby.⁵⁷

⁵⁷ Metropolitní spořitelní družstvo posiluje svou pozici. *Měsíc.cz: server o osobních financích* [online]. Internet Info, 18. 10. 2011 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/tiskove-zpravy/metropolitni-sporitelni-druzstvo-posiluje-svou-pozici/>

Termínovaný vklad od Metropolitního spořitelního družstva je vhodný pro klienta, který důvěřuje družstevním záložnám a chce využít jejich vyšší úrokové sazby. Termínovaný vklad by však měl zvolit takový klient, který si je jist, že nebude své finance určitou dobu potřebovat. V současnosti nabízí Metropolitní spořitelní družstvo termínovaný vklad s nejvyšší úrokovou sazbou na trhu, a proto je možné tento produkt doporučit všem lidem, kteří očekávají především vysoký výnos.

5.3 Třetí modelový případ

Mladí manželé Horákoví bydlí ve starším bytě, který by chtěli zrekonstruovat. Výdaje předběžně odhadují na cca 250-300 tisíc korun. Nechtějí však rekonstruovat hned, protože nemají v úmyslu se zadlužit. Spořit delší dobu jim nevádí, očekávají ale jistý a zároveň nadprůměrný výnos.

Doporučení

Manželům Horákovým vychází jako nejvhodnější spořicí produkt stavební spoření. Stavební spoření je zvoleno především z toho důvodu, že manželé chtějí vyšší výnos, pro který jsou ochotni spořit několik let.

Stavební spoření nabízí na trhu pět stavebních spořitelů, některé z nich mají ve své nabídce i více typů stavebních spoření. Dle zjištění produkty stavebního spoření se od sebe příliš neliší, při spoření stejné částky jsou výsledné naspořené sumy u jednotlivých stavebních spoření velmi podobné. Konkrétní produkty mohou sice mít odlišné poplatky za uzavření smlouvy, poplatky za vedení, sankce za předčasnou výpověď smlouvy či úrokové sazby vkladů atd., ale i přes tyto rozdílné parametry je celkový výnos u jednotlivých spořitelů velmi obdobný.

Optimální vklad u stavebního spoření je 20 tisíc korun ročně, neboť k takovéto sumě lze získat maximální státní podporu, která činí dva tisíce korun ročně. Pokud by tedy klient spořil 20 tisíc korun ročně, naspořil by za 6 let včetně státní podpory 132 tisíc korun v případě, že nepočítáme se zhodnocením vkladů, poplatky a daně.

Manželé Horákoví chtějí naspořit celkem 250 až 300 tisíc korun. Na jedno rodné číslo je možné získat jednu státní podporu, a tak je vhodné, aby každý z manželů měl svoje stavební spoření. Po sečtení obou naspořených částek bude výsledná suma odpovídat požadavkům manželů.

Po využití kalkulačky na www.finparada.cz vyšlo jako nejvýhodnější stavební spoření od Stavební spořitelny České spořitelny, která nabízela oproti ostatním spořitelnám výrazně nižší poplatek za uzavření smlouvy.⁵⁸

Na webových stránkách Stavební spořitelny je možné využít simulaci stavebního spoření, kde potenciální klient může zadat cílovou částku, periodu úložky, částku, kterou chce pravidelně ukládat a počátek spoření.

Klienti, kteří vědí, že nebudou chtít čerpat úvěr, by měli zvolit cílovou částku ve výši předpokladané celkové uspořené částky, protože vyšší cílová částka vede k nižšímu celkovému výnosu a příliš nízká cílová částka by vedla k přespoření, které je sankcionováno.

Následující tabulka č. 6 představuje simulaci stavebního spoření, kde uspořená částka včetně státní podpory činí 139 518 Kč. Pokud toto stavební spoření využijí oba manželé, jejich výsledná uspořená částka bude 279 036 Kč, což splňuje požadovaný limit.

⁵⁸ Stavební spoření. Finparáda: finance na dlani [online]. 12.03.2012 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://www.finparada.cz/Sporeni_StavebniSporeni.aspx

Tabulka č. 6 - Simulace stavebního spoření – Stavební spořitelna České spořitelny

Stavební spoření			
Počátek spoření	25. 3. 2012	Úroky celkem	8.005,60 Kč
Konec spoření	26. 3. 2018	Úhrady celkem	2.370 Kč
Cílová částka	40.000 Kč	Vklady celkem	122.400 Kč
Pravidelná úložka	1.700 Kč (měsíční)	Státní podpora celkem	12.683 Kč
Doba spoření v měsících)	72	Doplatek státní podpory	3.024 Kč
Úhrada za uzavření smlouvy	200 Kč	Uspořená částka bez doplatku státní podpory	136.493,80 Kč
Uspořená částka včetně doplatku státní podpory: 139.517,80 Kč			

Pramen: *Stavební spořitelna České spořitelny*

Stavební spoření je vhodné především pro klienty, kteří požadují bezpečný produkt, očekávají vyšší výnos a jsou ochotni pravidelně spořit delší dobu. V současnosti nabízí Stavební spořitelna České spořitelny jeden z nejvýhodnějších spořicíh produktů na českém trhu. Tato renomovaná společnost navíc může být dostatečnou zárukou investice i pro velmi konzervativní klienty.

Závěr

Spořicí produkty jsou významnými bankovní produkty. Pojednává o nich celá řada publikací, žádná z nich se však nezabývá spořicími produkty komplexně z pohledu klienta a banky.

Mezi nejdůležitější spořicí produkty patří spořicí účet, termínovaný vklad, stavební spoření, penzijní připojištění a vkladní knížka, které když hodnotíme z hlediska výnosu, rizika a likvidity, tak je možné konstatovat, že nejvýnosnější spořicí produkt je stále stavební spoření, které i přes zavedení méně výhodných podmínek státem přináší výnos okolo 5% ročně. Stavební spoření má však za cenu vysokého výnosu nízkou likviditu.

Podle zjištění mezi nejlíkvidnější spořicí produkty patří spořicí účty a vkladní knížky, které nemají žádnou výpovědní lhůtu. Tyto produkty však některé banky či družstevní záložny nabízejí i s výpovědní lhůtou.

Spořicí produkty jsou obecně velmi bezpečné produkty, u kterých jsou vklady ze zákona pojištěny až do výše 100 tisíc eur. Pojištění vkladů však neplatí u penzijního připojištění, protože se nejedná o klasický spořicí produkt, i když je jeho základem dlouhodobé spoření. Penzijní připojištění je tedy mezi zvolenými produkty nejvíce rizikovým. Stát sice penzijním fondům přikazuje, aby každoročně svým klientům připsaly kladné zhodnocení, ale pokud penzijní fond zkrachuje, účastník penzijního připojištění o své finance přijde. Přestože je penzijní připojištění, jak již bylo řečeno, z vybraných spořicích produktů nejvíce rizikové, přináší pouze výnos střední, který se může lišit podle zhodnocení u penzijních fondů.

Máme-li doporučit produkt konkrétním klientům, není možné najít žádné universální řešení, které by se vztahovalo na všechny osoby, které chtějí spořit. Vždy je nutné vycházet z konkrétních požadavků jednotlivých klientů s ohledem na jimi požadovaný výnos, na jejich sklon k riziku a na jejich nároky na likviditu.

Klient, který požaduje vysokou likviditu, se musí smířit s velmi nízkým výnosem. Ten, kdo je ochoten vzdát se naspořených finančních prostředků na delší dobu, může očekávat výnos vyšší. Na světě neexistuje produkt, který by měl maximální výnos, minimální riziko a vynikající likviditu, a tak se musí každý klient sám rozhodnout, které kritérium je pro něj podstatnější.

Dodatek

Údaje uvedené v této bakalářské práci jsou aktuální k datu 10. 4. 2012, v době čtení práce se však již mohly změnit, a proto autorka nenesse odpovědnost za aktuálnost údajů.

Seznam použité literatury

Knižní publikace

- DVOŘÁKOVÁ, Z., SMRČKA, L. *Finanční vzdělávání pro střední školy: se sbírkou řešených příkladů na CD*. Praha: C.H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-008-9.
- JANDA, Josef. *Spořit nebo investovat?*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3670-9.
- JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2963-3.
- KALABIS, Zdeněk. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.
- KRÁL, Miloš. *Bankovníctví I*. 6.upr. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. ISBN 978-80-7318-776-7.
- LUKÁŠ, V., KIELAR, P. *Stavební spoření a stavební spořitelny*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN: 978-80-86929-30-9.
- PŘIB, Jan. *Kdy do důchodu a za kolik*. 13. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4090-4.
- PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1180-1.
- REVENDA, Zbyněk, et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-132-1.
- *Slabikář finanční gramotnosti*. 2. vyd. Praha: Cofet, 2011. ISBN 978-80-904396-1-0.
- SYROVÝ, P., NOVOTNÝ, M. *Osobní a rodinné finance*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1098-6.
- SYROVÝ, Petr. *Investování pro začátečníky*. 2. přepr. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3486-6.
- ŠKVÁRA, Miroslav. *Finanční gramotnost*. Praha: M. Škvára, 2011. ISBN 978-80-904823-0-2.

- ŠULC, Jaroslav. *Penzijní přípojištění*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. ISBN 80-247-0772-1.

Internetové zdroje

- KUČERA, Petr. Stavební spoření jen na bydlení? Až o rok později. In: *Peníze.cz* [online]. 05.02. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/stavebni-sporeni/230118-stavebni-sporeni-jen-na-bydleni-az-o-rok-pozdeji>
- ZÁMEČNÍK, Petr. PF 2012 aneb Co nás čeká a nemine. In: *Hypindex.cz* [online]. 01.01. 2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.hypindex.cz/pf-2012-aneb-co-nas-ceka-a-nemine/>
- AČSS. *Asociace českých stavebních spořitelén* [online]. 25. 03. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/acss/>
- Co je to spořicí účet a jak funguje. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/sporici-ucty-a-vklady/abeceda-sporicich-uctu/co-je-to-sporici-ucet/>
- Co je to termínovaný vklad. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-06]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/terminovane-vklady/abeceda-terminovanych-vkladu/co-je-to-terminovany-vklad/>
- Historie stavebního spoření. *Asociace českých stavebních spořitelén* [online]. 25. 03. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/stavebni-sporeni/historie-stavebniho-sporeni/>
- Informace k odmítnutí penzijního přípojištění u nástupnického fondu. *ČSOB: Penzijní fond Stabilita* [online]. 2.2.2012 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: <http://www.csobpf.cz/cz/Aktuality/Stranky/Informace-k-odmitnuti-penzijniho-pripojisteni-u-nastupnickeho-fondu.aspx>
- ING Konto: Spořicí účet s úrokem 1,75 procenta. *Investia.cz: zaměřeno na peníze* [online]. 2. červen 2011 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <http://www.investia.cz/ing-konto-sporici-ucet-s-urokem-1-75-procenta/>

- Jak to bude se stavebním spořením. In: *Hypoindex.cz* [online]. Fincentrum Media, © 2008 – 2012 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.hypoindex.cz/jak-to-bude-se-stavebnim-sporenim/>
- Metropolitní spořitelni družstvo posiluje svou pozici. *Měšec.cz: server o osobních financí* [online]. Internet Info, 18. 10. 2011 [cit. 2012-03-25]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/tiskove-zpravy/metropolitni-sporitelni-druzstvo-posiluje-svou-pozici/>
- Proč využít penzijní připojištění. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-17]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/proc-vyuzit-penzijni-pripojisteni/>
- Přehled úrokových sazeb Raiffeisenbank. *Raiffeisenbank* [online]. © 2008-2012 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://www.rb.cz/o-bance/urokove-sazby/#supk>
- Riziko, výnos, likvidita. In: *EasyInvest.cz* [online]. 6. února 2012 [cit. 2012-03-30]. Dostupné z: <http://easyinvest.cz/zaciname-riziko-vynos-likvidita/>
- Spořicí účty. *Finparáda: finance na dlani* [online]. Data od 26.03.2012 do 02.04.2012 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://www.finparada.cz/Sporeni_SporiciUcty.aspx
- Spořicí účet ING Konto. *Zlatá koruna* [online]. © 2003 - 2012, 1.11.2010 [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/produkty/1-ucty/211-sporici-ucet-ing-konto-ing-bank-n-v-organizacni-slozka>
- Spořicí účet ING Konto. *ING* [online]. Finanční skupina ING, © 2012 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://www.ingbank.cz/sporeni/>
- Spořicí účet – výhody a nevýhody. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-05]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/sporici-ucty-a-vklady/abeceda-sporicich-uctu/vyhody-a-nevyhody/>
- Stavební spoření. *Finparáda: finance na dlani* [online]. 12.03.2012 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://www.finparada.cz/Sporeni_StavebniSporeni.aspx

- Stavební spoření. *Česká spořitelna* [online]. [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/stavebni-sporeni/o-produktu-d00012945>
- Stavební spoření: co to je. *Asociace českých stavebních spořitelén* [online]. 25. 03. 2012 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: <http://www.acss.cz/cz/stavebni-sporeni/co-to-je/>
- Termínované vklady. *Finparáda: finance na dlani* [online]. Data od 26.03.2012 do 02.04.2012 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://www.finparada.cz/Sporeni_TerminovaneUcty.aspx
- Účastník a smlouva o penzijním připojištění. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/ucastnik-a-smlouva-o-penzijnim-pripojisteni/>
- Úrokový sazebník. *Metropolitní spořitelní družstvo* [online]. 01.01. 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://www.metunion.eu/wp-content/uploads/urokovy_sazebnik_od_201101011.pdf
- Výhody spořicího účtu ING Konto. *Investia.cz: zaměřeno na peníze* [online]. @ 2010 - 2012 [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.investia.cz/vyhody-sporiciho-uctu-ing-konto/>
- Výše příspěvku na penzijní připojištění. *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/duchody-a-davky/penzijni-pripojisteni/abeceda-penzijniho-pripojisteni/vyse-prispevku-na-penzijnim-pripojistenim/>
- Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 27. února 2012 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ukazatele_vyvoje_st_sporeni_68311.html
- Zákon č. 42/1994 Sb. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. © 2005 [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakony_7741.html

Internetové stránky

- *Asociace českých stavebních spořitelén* [online]. 25. 03. 2012. Dostupné z: <http://www.acss.cz/>
- *Asociace penzijních fondů ČR* [online]. © 2009. Dostupné z: <http://www.apfcr.cz/>
- *Český statistický úřad* [online]. 2012. Dostupné z: <http://www.czso.cz/>
- *Finance.cz* [online]. Finance media, © 2000 – 2012. Dostupné z: <http://www.finance.cz/>
- *Metropolitní spořitelní družstvo* [online]. © 2012. Dostupné z: <http://www.metunion.eu/>
- *Měsec.cz: server o osobních financích* [online]. Internet Info, © 1998 – 2012. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/>
- *Stavební spořitelna České spořitelny* [online]. © 2011. Dostupné z: <http://www.burinka.cz/>

Seznam grafů, obrázků a tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1 Počet nově uzavřených smluv o stavebním spoření.....	18
Graf č. 2 – Počet smluv ve fázi spoření k uvedenému datu.....	19
Graf č. 3 – Vklady klientů ve stavebním spoření.....	19
Graf č. 4 – Naděje dožití při narození v letech 1950-2010.....	26
Graf č. 5 - Počet aktivních účastníků v penzijních fondech v roce 2011 3. čtvrtletí.....	28
Graf č. 6 - Počet aktivních účastníků v penzijních fondech na konci roku 2011.....	28

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Magický investiční trojúhelník.....	42
--	----

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Přehled změn ve stavebním spoření.....	18
Tabulka č. 2 - Výše státního příspěvku u penzijního připojištění u starých smluv.....	32
Tabulka č. 3 - Výše státního příspěvku u penzijního připojištění u nových smluv (nejdříve od 1.1 2000).....	32
Tabulka č. 4 – Výnosnost, finanční riziko a likvidita vybraných spořicíh produktů.....	43
Tabulka č. 5 – Pásmové úročení u Jednorázového termínovaného vkladu od Metropolitního spořitelního družstva.....	49
Tabulka č. 6 - Simulace stavebního spoření – Stavební spořitelna České spořitelny.....	52